

**- РУДНИЦИ И ЖЕЛЕЗАРНИЦА УСЛУГИ АД
СКОПЈЕ -**

**ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР ЗА
ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ ЗА
ГОДИНАТА КОЈА ЗАВРШУВА НА 31
ДЕКЕМВРИ 2023 ГОДИНА**

Содржина

<u>ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР</u>	<u>1</u>
<u>ПОСЕБНИ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ ЗА ГОДИНАТА ЗАВРШЕНА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2023 ГОДИНА</u>	<u>4</u>
<u>БЕЛЕШКИ</u>	<u>9</u>

Додатоци

Додаток 1 – Законска обврска за составување на годишна сметка и годишен извештај за работењето

Додаток 2 – Годишна сметка (Посебен извештај за финансиска состојба и Посебен извештај за сеопфатна добивка)

Додаток 3 – Годишен извештај за работењето

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР

До:

Рудници и железарница УСЛУГИ АД Скопје

ул. „16-та Македонска Бригада“ бр.18

Скопје

Извештај за посебните финансиските извештаи

Ние извршивме ревизија на приложените посебни финансиски извештаи на Друштвото Рудници и железарница УСЛУГИ АД Скопје (во понатамошниот текст: „Друштвото“), коишто ги вклучуваат Посебниот извештај за финансиската состојба заклучно со 31 декември 2023 година, Посебниот извештај за сеопфатна добивка, Посебниот извештај за промени во главнината, Посебниот извештај за паричните текови за годината која завршува тогаш, како и преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки.

Одговорност на раководството за посебните финансиските извештаи

Раководството е одговорно за подготвување и објективно презентирање на овие посебни финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија како и за интерната контрола којашто е релевантна за подготвување и објективно презентирање на посебните финансиски извештаи кои што се ослободени од материјално погрешни прикажувања без разлика дали се резултат на измама или на грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие посебни финансиски извештаи, врз основа на нашата ревизија. Ние ја спроведовме нашата ревизија во согласност со стандардите за ревизија кои се применуваат во Република Северна Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 79/2010). Тие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизија за да добиеме разумно уверување за тоа дали посебните финансиски извештаи се ослободени од материјално погрешни прикажувања.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во посебните финансиски извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешни прикажувања на посебните финансиски извештаи без разлика дали се резултат на измама или на грешка. Кога ги прави тие проценки на ризикот, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвување и објективно презентирање на посебните финансиски извештаи на Друштвото за да обликува ревизорски постапки коишто се соодветни во околностите, но не и за целта на изразување на мислење за ефективност на интерната контрола на Друштвото.

Ревизијата, исто така, вклучува и оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на менаџментот, како и оценка на севкупното презентирање на посебните финансиски извештаи.

Ние веруваме дека ревизорските докази коишто ги имаме прибавено се достатни и соодветни за да обезбедат основа за нашето мислење со резерва.

Основни за мислење со резерва

1. Како што е наведено во БЕЛЕШКА 20 – Нематеријални средства приложена кон посебните финансиски извештаи на Друштвото, истото има прикажано Гудвил во вкупен износ од 9.353 илјади денари. Друштвото не извршило мерење на објективната вредност на Гудвилот според неговата пазарна вредност на датумот на изготвување на посебниот извештај за финансиска состојба согласно МСС 36 – Обезвреднување на средства.

2. Како што е наведено во БЕЛЕШКА 21 – Материјални средства приложена кон посебните финансиски извештаи на Друштвото, со состојба на 31 декември 2023 година Друштвото има евидентирано земјиште во вкупен износ од 138.083 илјади денари. Друштвото не поседува доказ за сопственост на земјиштето (имотен лист), туку истото му е дадено на користење од страна на Република Северна Македонија. Постапката за добивање право на сопственост над земјиштето е сеуште во тек и заклучно со 31 декември 2023 година не е завршена. Според наше мислење земјиштето не треба да биде признаено како средство во посебниот извештај за финансиската состојба се до завршување на постапката за стекнување на правото на сопственост.

3. Како што е наведено во БЕЛЕШКА 24 – Краткорочни побарувања и краткорочни финансиски вложувања приложена кон посебните финансиски извештаи на Друштвото, со состојба на 31 декември 2023 година Друштвото има евидентирано побарувања од поврзани друштва во вкупен износ од 71.495 илјади денари и побарувања од купувачи во вкупен износ од 257.985 илјади денари. Во овие вкупни побарувања се вклучени сомнителни и спорни побарувања, тужени побарувања и побарувања по основ на камати во вкупен износ од 294.982 илјади денари. Друштвото нема направено проценка за оштетување на погоре наведените побарувања ниту пак има признаено било какви резервирања поради оштетување за истите, со што со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2023 година средствата се преценети а трошоците и загубата потценети за погоре наведениот износ.

Мислење со резерва

Според нашето мислење, освен за ефектите дадени во пасусот Основи за мислење со резерва, посебните финансиски извештаи објективно ја презентираат во сите материјални аспекти финансиската состојба на Рудници и железарница УСЛУГИ АД Скопје на 31 декември 2023 година, како и неговата финансиска успешност и неговите парични текови за годината којашто завршува тогаш во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија.

Нагласување на прашање

Без да го квалификуваме нашето мислење ние обрнуваме внимание на Белешка 28.2 Судски спорови приложена кон посебните финансиски извештаи во која се вели дека со состојба на 31 декември 2023 година Друштвото се јавува во 32 (триесет и две) судски постапки од кои во 27 постапки се јавува како тужител во износ од 296.029 илјади денари по основ на наплата на долг, а во 5 судски постапки се јавува како тужена страна. Овие судски постапки се комплексни, неизвесни и долготрајни но сепак во наредниот период можат да се очекуваат значајни приливи на парични средства.

Нашето мислење не е квалификувано во однос на ова прашање.

Извештај за други правни и регулаторни барања

Менаџментот на Друштвото е исто така одговорен за подготвување на годишниот извештај за работењето во согласност со член 384, член 352 и член 477 од Законот за трговските друштва („Службен весник на Република Македонија“ бр. 28/2004 ... 99/2022).

Наша одговорност во согласност со Законот за ревизија („Службен весник на Република Македонија“ бр.158/2010 ... 83/2018) е да известиме дали годишниот извештај за работењето е конзистентен со годишната сметка и посебните финансиски извештаи на и за годината која што завршува на 31 декември 2023. Нашата работа во однос на годишниот извештај за работењето е извршена во согласност со МСР 720 и е ограничена на известување дали историските финансиски информации прикажани во годишниот извештај за работењето се конзистентни со годишната сметка и ревидираните посебни финансиски извештаи.

Годишниот извештај за работењето е конзистентен од сите материјални аспекти со годишната сметка и ревидираните посебни финансиски извештаи на друштвото Рудници и железарница УСЛУГИ АД Скопје за годината која завршува на 31 декември 2023.

Прилеп, 29.04.2024 година

Овластен ревизор

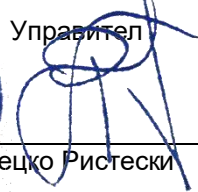

Пецко Ристески

Пелагониска Ревизорска Куќа

ДООЕЛ Прилеп

Управител

Пецко Ристески

**Посебни финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2023 година
во согласност со барањата на
сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија
за Рудници и железарница УСЛУГИ АД Скопје**

- **Посебен извештај за финансиската состојба**
- **Посебен извештај за сеопфатна добивка**
- **Посебен извештај за промени во главнината**
- **Посебен извештај за паричните текови**

Овие посебни финансиски извештаи се усвоени на ден 29.02.2024 година со Одлука број 0202-646/3 од 29.02.2024 година и потпишана од Одбор на директори

ПОСЕБЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКАТА СОСТОЈБА
на Рудници и железарница УСЛУГИ АД Скопје
за годината која завршува на 31 декември 2023 година

	Белешки	31 декември 2023 во (000) МКД	31 декември 2022 во (000) МКД
СРЕДСТВА			
Нетековни средства			
Нематеријални средства	20	9.353	9.353
Материјални средства	21	395.035	403.951
Вложувања во недвижности		-	-
Долгорочни финансиски средства	22	591	591
Вкупно нетековни средства		404.978	413.894
Тековни средства			
Залихи	23	9.251	9.746
Побарувања од поврзани друштва	24	71.495	71.560
Побарувања од купувачи	24	257.985	268.788
Побарувања за дадени аванси на добавувачи	24	-	391
Побарувања од државата по основ на даноци	24	675	950
Побарувања од вработените	24	164	164
Останати краткорочни побарувања		-	-
Краткорочни финансиски средства		-	-
Парични средства и парични еквиваленти	25	11.919	7.874
Платени трошоци за идни периоди и пресметани приходи	24	29.179	30.748
Вкупно тековни средства		380.668	390.220
ВКУПНО СРЕДСТВА		785.646	804.115
ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ И ОБВРСКИ			
Главнина и резерви	26		
Основна главнина		505.704	505.704
Премии на емитирани акции		(11.502)	(11.502)
Ревалоризациска резерва		207.805	207.805
Резерви		13.548	24.453
Акумулирана добивка		2.802	2.802
Пренесена загуба		(543)	-
Добивка за деловната година		-	-
Загуба за деловната година		(11.173)	(10.905)
Вкупно главнина и резерви		706.641	718.357
Долгорочни резервирања за ризици и трошоци		-	-
Долгорочни обврски		-	-
Одложени даночни обврски		-	-
Тековни обврски	27		
Краткорочни обврски спрема поврзани друштва		8.702	5.623
Краткорочни обврски спрема добавувачи		10.163	18.664
Обврски за аванси, депозити и кауции		-	0
Обврски за даноци и придонеси на плата и надоместоци		1.285	1.057
Обврски спрема вработените		2.530	2.127
Тековни даночни обврски		1.552	1.946
Обврски по заеми и кредити спрема поврзани друштва		-	-
Обврски по заеми и кредити		54.688	56.341
Обврски по основ на учество во резултатот		-	-
Останати финансиски обврски		-	-
Останати краткорочни обврски		85	-
Одложени плаќања на трошоци и приходи на идни периоди		-	-
Вкупно тековни обврски		79.005	85.757
Вкупно обврски		79.005	85.757
ВКУПНО ГЛАВНИНА И ОБВРСКИ		785.646	804.115

 Рудници и железарница УСЛУГИ
 АД Скопје
 Извршен член на Одбор на директори
 Јелена Генески

ПОСЕБЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА
на Рудници и железарница УСЛУГИ АД Скопје
за годината која завршува на 31 декември 2023 година

	Белешки	31 декември 2023 во (000) МКД	31 декември 2022 во (000) МКД
Приходи од работењето			
Приходи од продажба	5	191.124	258.928
Останати приходи	6	389	337
Вкупно приходи од работењето		191.513	259.265
Промена на вредноста на залихите на готовите производи и на недовршеното производство		-	-
Капитализирано сопствено производство и услуги		-	-
Расходи од работењето			
Трошоци за сировини и други материјали	7	100.353	152.374
Набавна вредност на продадени стоки ситен инвентар, амбалажа и автогуми	8	-	6
Услуги со карактер на материјални трошоци	9	6.736	7.869
Останати трошоци од работењето	10	30.414	30.131
Трошоци за вработените	11	44.693	39.934
Амортизација на материјални и нематеријални средства	12	15.741	15.193
Вредносно усогласување на нетековни/тековни средства		-	-
Резервирања за трошоци и ризици		-	-
Останати расходи од работењето	13	1.709	15.048
Вкупно расходи од работењето		199.645	260.554
Финансиски приходи		-	-
Финансиски расходи	14	3.041	9.616
Удел во добивката/загуба на придружените друштва		-	-
Добивка/Загуба од редовното работење	15	(11.173)	(10.905)
Нето добивка/загуба од прекинати работења		-	-
Добивка/Загуба пред оданочување	15	(11.173)	(10.905)
Данок на добивка	16	-	-
Одложени даночни приходи/расходи		-	-
Нето добивка/загуба за деловната година	17	(11.173)	(10.905)
Останата сеопфатна добивка		-	-
Останата сеопфатна загуба		-	-
Вкупна сеопфатна добивка/загуба за годината	18	(11.173)	(10.905)
Сеопфатна добивка/загуба којашто им припаѓа на имателите на акции на матичното друштво		-	-
Сеопфатна добивка/загуба којашто им припаѓа на неконтролираното учество		-	-
Основна добивка/загуба по акција (во денари)	19	-7,11	-6,94

РУДНИЦИ И ЖЕЛЕЗАРНИЦА УСЛУГИ АД Скопје
 Извршен управител на Одделот на директори
 Јован Гечески

ПОСЕБЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИ ВО ГЛАВНИНАТА
на Рудници и железарница УСЛУГИ АД Скопје
за годината која завршува на 31 декември 2023 година

ОПИС	Состојба на 31 декември 2022 година (во 000 МКД)	Зголемување (во 000 МКД)	Намалување (во 000 МКД)	Состојба на 31 декември 2023 година (во 000 МКД)
Основна главнина	505.704	-	-	505.704
Сопствени акции	(11.502)	-	-	(11.502)
Ревалоризациска резерва	207.805	-	-	207.805
Резерви	24.453	-	(10.905)	13.548
Акумулирана добивка	2.802	-	-	2.802
Пренесена загуба	-	(543)	-	(543)
Дивиденди	-	-	-	-
Добивка за финансиската година	-	-	-	-
Загуба за финансиската година	(10.905)	(268)	-	(11.173)
Вкупно главнина и резерви	718.357	(811)	(10.905)	706.641

ОПИС	Состојба на 31 декември 2021 година (во 000 МКД)	Зголемување (во 000 МКД)	Намалување (во 000 МКД)	Состојба на 31 декември 2022 година (во 000 МКД)
Основна главнина	505.704	-	-	505.704
Сопствени акции	(11.502)	-	-	(11.502)
Ревалоризациска резерва	207.805	-	-	207.805
Резерви	15.415	9.038	-	24.453
Акумулирана добивка	2.802	-	-	2.802
Пренесена загуба	-	-	-	-
Дивиденди	-	-	-	-
Добивка за финансиската година	9.038	-	(9.038)	-
Загуба за финансиската година	-	(10.905)	-	(10.905)
Вкупно главнина и резерви	729.263	(1.867)	(9.038)	718.357

 РУДНИЦИ И ЖЕЛЕЗАРАНИЦА УСЛУГИ
 АД Скопје
 Исполнителен член на Собор на директори
 Јован Рачевски

ПОСЕБЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ
на Рудници и железарница УСЛУГИ АД Скопје
за годината која завршува на 31 декември 2023 година

	31 декември 2023 во (000) МКД	31 декември 2022 во (000) МКД
I. Готовински тек од оперативни активности		
Нето добивка/загуба по оданочување	(11.173)	(10.905)
Амортизација на основни средства	15.741	15.193
Зголемување/намалување на тековните средства		
Залихи	494	(1.201)
Побарувања од поврзани друштва	65	(52)
Побарувања од купувачи	10.803	(763)
Побарувања за дадени аванси на добавувачи	391	(95)
Побарувања од државата по основ на даноци, придонеси	275	(928)
Побарувања од вработените	-	-
Останати краткорочни побарувања	-	6
Платени трошоци за идните периоди и пресметани приходи	1.588	583
Вкупно зголемување/намалување на тековните средства	13.597	(2.470)
Зголемување/намалување на тековни обврски		
Обврски спрема поврзани друштва	3.079	5.623
Обврски спрема добавувачи	(8.502)	7.209
Обврски за аванси, депозити и кауции	(0)	(8)
Обврски за даноци и придонеси на плата и на надомести	228	57
Обврски кон вработените	403	99
Тековни даночни обврски	(393)	(1.080)
Обврски по заеми и кредити спрема поврзани друштва	-	-
Обврски по заеми и кредити	(1.653)	23.316
Обврски по основ на учество во резултатот	-	-
Останати финансиски обврски	-	-
Останати краткорочни обврски	85	-
Одложено плаќање на трошоци и приходи на идните периоди	-	-
Вкупно зголемување/намалување на тековни обврски	(6.753)	35.217
Вкупно нето готовина од оперативни активности	11.412	37.035
II. Готовински тек од инвестициски активности		
Материјални и нематеријални средства	(6.824)	(25.460)
Вложувања во недвижности	-	-
Долгорочни финансиски средства	-	-
Краткорочни финансиски средства	-	-
Вкупно нето готовина од инвестициски активности	(6.824)	(25.460)
III. Готовински тек од финансиски активности		
Главнина и резерви	(543)	0
Долгорочни резервирања за ризици и трошоци	-	-
Долгорочни обврски	-	(20.386)
Одложени даночни обврски	-	-
Вкупно нето готовина од финансиски активности	(543)	(20.386)
Вкупно нето пораст/намалување на готовината	4.045	(8.812)
Готовина на почетокот од годината	7.874	16.685
Готовина на крајот од годината	11.919	7.874

Рудници и железарница УСЛУГИ
УСЛУГИ АД Скопје
 Извршен член на Одбор на директори
 Јован Речески

БЕЛЕШКИ
КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ НА
РУДНИЦИ И ЖЕЛЕЗАРНИЦА УСЛУГИ АД СКОПЈЕ
ЗА ГОДИНАТА КОЈА ЗАВРШУВА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2023

БЕЛЕШКА 1. ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ

Рудници и железарница УСЛУГИ АД Скопје (во понатамошниот текст: „Друштвото“) е основано на ден 23.06.1997 година и е 100% во приватна сопственост со домашно потекло на капиталот, сврстено во групата на големи ентитети.

Седиштето на Друштвото е во Скопје на ул. „16-та Македонска Бригада“ бр.18, Скопје.

Согласно НКД, шифрата на претежната дејност на Друштвото е 49.50 – цевоводен транспорт.

ЕМБС на Друштвото е 5180694, а ЕДБ 4030997275072.

Основната главнина на Друштвото изнесува 8.035.808 евра непаричен основачки влог, со вкупен број на акции во износ од 1.571.668 со номинална вредност од 5,11 евра по акција во посед на 2.871 акционери (2.895 акционери во 2022 година).

Органи на управување на друштвото се:

- а) Собрание,
- б) Одбор на директори.

Претседател на Одборот на директори е Ѓорѓе Качурков. Неизвршни членови на Одборот на директори се:

- Филип Мешков, дипломиран правник;
- Александар Кечовски, дипломиран машински инженер;
- Славчо Стојанов, дипломиран машински инженер;

Друштвото е:

- доминантен сопственик на Енергоуслуги ДООЕЛ Скопје односно учествува со 100% во главнината на истото, која изнесува 5.800 евра.
- учествува со 75% во основната главнина на КОГЕЛ СТИЛ ДОО Скопје кое има основачки влог во вкупен износ од 3.756 евра.

Во годината во која се врши ревизија односно во 2023 година Друштвото има просечен број на вработени лица 72. Во претходната 2022 година овој број на вработени изнесуваше 73.

Овластено раководно и одговорно лице е Јован Гечески - Извршен член на Одбор на директори со ограничени овластувања при склучување на договори и потпишување на документи над 250.000 ЕУР во внатрешниот и надворешниот промет.

Друштвото котира на Македонската берза за хартии од вредност.

БЕЛЕШКА 2. ОСНОВ ЗА СОСТАВУВАЊЕ И ПРЕЗЕНТИРАЊЕ НА ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

2.1. Основ за подготовка на посебните финансиски извештаи

Друштвото РЖ УСЛУГИ АД Скопје известува согласно со Меѓународните стандарди за финансиско известување, утврдени од Одборот за меѓународни сметководствени стандарди, објавени во Правилникот за водење сметководство („Службен весник на РМ“ бр. 159/09, 164/10 и 107/11), кои ги содржат:

- Меѓународните сметководствени стандарди МСС – прифатени во Република Македонија,
- Меѓународните стандарди за финансиско известување МСФИ,
- Толкувањата на Постојниот комитет за толкување ПКТ и
- Толкувањата на Комитетот за толкување на меѓународното финансиско известување КТМФИ.

Приложените финансиски извештаи претставуваат посебни финансиски извештаи на Друштвото. Веродостојноста е поткрепена со фактот дека Друштвото ќе продолжи да работи и во иднина.

2.2. Користени проценки

При подготвување на посебните финансиски извештаи Друштвото применува сметководствени проценки за ставките кои не можат прецизно да се измерат. Проценувањето вклучува расудувања засновани на информации кои се последно расположливи. Во текот на работењето одредени проценки

можат да се ревидираат како резултат на промени на околностите врз основ на кој биле засновани, промени во окружувањето или добиените нови информации и сознанија.

Проценки се употребуваат при проценување на корисниот век на употреба на недвижностите, постројките и опремата, обезвреднување на недвижностите, постројките и опремата, исправка на вредноста на побарувањата односно утврдување на нивната објективна вредност, вредносно усогласување (исправки) на залихите за да се сведат по нивната нето реализациона вредност и слично.

Ефектите од промената во сметководствените проценки се вклучуваат во утврдувањето на нето добивката или загубата во периодот на промената и/или во идните периоди доколку промената влијае и на двете.

Посебните финансиски извештаи на Друштвото се подготвуваат по метод на споредливост и тоа тековна со претходна година и се презентираат во илјади (000) МКД. Онаму каде е потребно споредбените податоци се прилагодени и усогласени со цел да одговараат на извршените презентации во тековната година.

2.3. Претпоставка за неограничен континуитет во работењето

Посебните финансиски извештаи се изготвени врз основа на претпоставката за континуитет во работењето, односно дека Друштвото ќе продолжи да работи во догледна иднина, Друштвото нема намера ниту потреба да го ликвидира или материјално да го ограничи опсегот на своето работење. Раководството смета дека не постои материјална несигурност што предизвикува сомнеж кој би го довел во прашање континуитетот во работењето на Друштвото.

2.4. Странски валути

Искажувањето на трансакциите изразени во странски валути се врши според девизниот курс на денот на трансакцијата. Средствата и обврските изразени во странска валута се искажуваат во денари по средниот курс на НБРСМ на последниот ден од пресметковниот период. Сите добивки и загуби кои произлегуваат од курсните разлики опфатени се во посебниот извештај за сеопфатна добивка како приходи или расходи од финансирање за пресметковниот период.

Во тековната 2023 година Друштвото има трансакции изразени во странска валута.

2.5. Девизни курсеви

Официјалните девизни курсеви кои беа применети за искажување на ставките од Извештајот за финансиската состојба се следниве:

Валута	31 декември 2023	31 декември 2022
1 EUR	61,4950 ден.	61,4932 ден.
1 USD	55,6516 ден.	57,6535 ден.

2.6. Односи со поврзани страни и нивни трансакции

За целите на посебните финансиски извештаи, поврзани субјекти се оние субјекти кај кои што едното правно лице има можност за контрола врз другото правно лице или има право да управува со финансиските и деловните операции на другото правно лице утврдени согласно МСС 24 - Обелоденување на поврзани субјекти. Односите помеѓу Друштвото и неговите поврзани субјекти се утврдени на договорна основа и се спроведуваат според пазарни услови. Салдата на побарувањата и обврските на денот на посебниот извештај за финансиската состојба како и трансакциите со поврзаните субјекти настанати во извештајните периоди, одделно се прикажани во белешките кон посебните финансиски извештаи.

Трансакциите помеѓу поврзаните страни (Енергоуслуги ДООЕЛ, Когел Стил ДОО Скопје) и отворените салда се обелоденуваат во финансиските извештаи на групата. Трансакциите помеѓу поврзаните страни во рамките на групата и отворените салда се елиминираат при подготвувањето на консолидираните финансиски извештаи на групата по метод на потполна консолидација. Трансакциите помеѓу поврзаните страни главно се однесуваат на давање и примање на стоки и услуги (наемнина) и нивно вреднување. Утврдување на трансферните цени се врши врз принципот трошоци плус, односно по цена на чинење плус просечна маржа во дејноста на групата.

2.7. Споредбени показатели

Посебните финансиски извештаи се составени во согласност со принципот на историска набавна вредност. Посебните финансиски извештаи се подготвени со состојба на и за годините кои завршуваат на 31 Декември тековна и претходна година. Посебните финансиски извештаи за тековната година редовно се ревидираат со што се овозможува споредливост со показателите во финансиските извештаи од претходната година.

БЕЛЕШКА 3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ И ПРОЦЕНКИ

3.1. Нематеријални средства

Нематеријални средства се оние средства кои немаат физичка содржина но кои можат да се идентификуваат. Тие се:

- Дизајнирање и имплементација на нови процеси;
- Патенти и лиценци;
- Интелектуална сопственост;
- Развивање на пазарот и трговски марки;
- Компјутерски софтвер кој не е составен дел на хардверот;
- Авторски права;
- Франшизи и сл.

Нематеријалните средства треба да се идентификуваат со цел јасно да се разграничат од гудвилот и тие почетно се мерат според нивната набавна вредност, а се признаваат само доколку:

- е веројатно дека идни економски користи ќе му се припишат на нематеријалното средство;
- набавната вредност на нематеријалното средство може веродостојно да се измери;

Корисниот век на нематеријалните средства се определува како ограничен и неограничен. Корисниот век на нематеријалните средства кои произлегуваат од договори и други законски права не треба да го надминат периодот на договорот и другите законски права.

Амортизацијата на нематеријалните средства со ограничен век на користење се пресметува врз основа на набавната вредност на нематеријалните средства и тоа по праволиниска метода на еднакви годишни износи во текот на предвидениот рок на употреба но најмногу до 5 години и со амортизациона стапка од 20%. Амортизација на нематеријалните средства со неограничен век на користење не се пресметува.

Периодот на амортизација и методот на амортизација на нематеријалните средства со ограничен век на користење треба да се проверува и коригира најмалку еднаш годишно.

3.2. Материјални средства

3.2.1. Општа објава

Материјалните средства се евидентираат по набавна вредност. Набавната вредност ја чини фактурираната вредност на набавените основни средства зголемена за сите трошоци настанати до нивно ставање во употреба.

Трошокот на набавка, односно набавната вредност на материјалното средство (цена на чинење), кој се распоредува за време на корисниот век на употреба, е еднаков на износот на платени парични средства или еквиваленти на парични средства, или на објективната вредност на друг надомест којшто е даден за да се стекне едно средство во моментот на неговото стекнување или изградба.

Набавната вредност на материјалните средства ја опфаќа набавната (куповната) цена, вклучувајќи ги сите увозните давачки и неповратните даноци, како и трошоците кои директно можат да се припишат на доведувањето на средството во работна состојба на употреба. Сите трговски попусти и рабати се одбиваат за да се дојде до набавната (куповната) цена.

Набавната вредност на средство кое се произведува во сопствена режија се определува со користење на истите принципи како и за стекнато средство. Ако друштвото произведува слични средства за продажба во нормалниот тек на работење, набавната вредност е еднаква на набавната вредност на средствата што се произведуваат за продажба (МСС 2). Сите интерни добивки се елиминираат при определувањето на набавната вредност на средството, додека трошоците предизвикани од прекумерното

трошење на материјал, труд или други ресурси кои биле направени заради сопствената изградба на средство не се вклучуваат во неговата набавна вредност.

Ставките на недвижности, постројки и опрема кои се утврдени со попис, а претходно не биле евидентирани во деловните книги, се признаваат по проценета фер вредност а во корист на ревалоризационите резерви.

Ако сметководствената вредност е поголема од проценетиот надоместлив износ, за разликата се врши вредносно усогласување до надоместливиот износ. Добивките или загубите настанати со продажба, се определуваат преку споредба на продажната со сметководствената вредност.

Инвестиционите вложувања се оние издатоци со кои се продолжува векот на употреба на средството, се зголемува неговиот капацитетот, се зголемува квалитетот на производите кои се произведуваат со тоа средство или се намалуваат трошоците на производство на тие производи. Вредноста на инвестиционите вложувања се додава на набавната вредност и така зголемената основица се амортизира.

3.2.2. Вреднување по почетното признавање

По почетното признавање, недвижностите, постројките и опремата се вреднуваат по набавна, односно претпоставена набавна вредност намалена за акумулираната депрецијација и резервирањата поради оштетување доколку постојат. Претпоставената набавна вредност претставува ревалоризирана набавна вредност на одредени ставки на недвижностите, постројките и опремата кои се ревалоризирани во периодите пред 2005 година по пат на примена на коефициенти за индексирање утврдени од страна на Државниот Завод за Статистика.

3.2.1. Пренос на ревалоризационата резерва во капитал

Ревалоризационата резерва која е настаната по основ на ревалоризација на одредени ставки на недвижностите се пренесува во акумулирана добивка за годината во која таа ставка е отуѓена.

Преносот на ревалоризационите резерви во акумулирана добивка може да се врши и додека средството е во употреба. Во тој случај, износот на реализираната ревалоризациона резерва кој се пренесува во акумулирана добивка е разликата помеѓу износот на амортизацијата кој е пресметана на ревалоризираната вредност на средството и амортизацијата која би била пресметана доколку врз средството е применет моделот на набавна вредност.

3.2.2. Амортизација

Амортизација на земјиштето и инвестициите во тек не се пресметува.

Амортизација на материјалните средства се пресметува заради отпис на нивната набавна вредност. Друштвото пресметува амортизација со примена на пропорционална метода.

Векот на употреба на материјалните средства се проценува на следниот начин:

	31 декември 2023	31 декември 2022
Градежни објекти	40 години	40 години
Опрема	10-20 години	10-20 години
Возила	4-10 години	4-10 години
Останата опрема	4-10 години	4-10 години
Канцелариски мебел	5 години	5 години

Применетите годишни стапки на амортизација кои доследно се применуваат како во претходните така и во тековната година се усогласени со сметководствените политики на Друштвото и изнесуваат:

	31 декември 2023	31 декември 2022
Градежни објекти	2,5 %	2,5 %
Опрема	5,0 % - 25,0 %	5,0 % - 25,0 %
Возила	10,0% - 25,0 %	10,0% - 25,0 %
Останата опрема	10,0% - 25,0 %	10,0% - 25,0 %
Канцелариски мебел	20,0 %	20,0 %

Во пресметката на амортизацијата се почитува принципот на конзистентност на ставките на амортизација и принципот на истоветност на исправката на вредноста на основните средства со трошокот за амортизација.

Пресметувањето на амортизацијата започнува на денот кога средството станува расположливо за употреба т.е. кога тоа е на локацијата и во состојба неопходна за тоа да биде оперативно способно на начин предвиден од страна на раководството.

Средството престанува да се амортизира на првиот ден од датумот кога средството е класифицирано како средство коешто се чува за продажба согласно со МСФИ 5 и од датумот кога средството е отпишано.

3.2.3. Отпишување (повлекување од употреба и отуѓување)

Недвижности, постројки и опрема се отпишуваат од деловните книги во момент на отуѓување или доколку понатаму од нив не се очекуваат никакви идни економски поволности.

Добивките или загубите кои настануваат со отпишување на одредено средство, се утврдуваат како разлика помеѓу проценетата нето добивка од отуѓување на тоа средство и неговата сметководствена вредност и се признаваат како приход или расход во периодот во кој се настанати.

Недвижностите, постројките и опремата кои во согласност со МСФИ 5 - Нетековни средства кои се чуваат за продажба и прекинати работења, ги исполнуваат критериумите да бидат класифицирани како нетековни средства кои се наменети за продажба се вреднуваат во согласност со одредбите на овие сметководствени политики кои се однесуваат на нетековни средства наменети за продажба.

3.3. Обезвреднет имот

Одредбите од оваа точка се однесуваат на следните видови на имот:

- Недвижности, постројки и опрема,
- Нематеријални средства,
- Учество во капиталот во зависни и поврзани друштва.

Ако на денот на посебниот извештај за финансиската состојба постојат индикации дека вредноста на некое средство од ставот 1 од оваа точка е намалена, се врши проценка на надоместливата вредност. Надоместливата вредност преставува нето продажната цена или употребната вредност во зависност која од овие две е повисока. Ако надоместливата вредност е помала од неговата сметководствена вредност, сметководствената вредност се сведува на надоместливата вредност и истовремено се намалуваат ревалоризационите резерви доколку претходно биле формирани за тоа средство.

Доколку не се формирани ревалоризациони резерви или формираните резерви се искористени за друга цел, за износот на загубата од обезвреднување се признава расход на периодот. Ако на денот на посебниот извештај за финансиската состојба постојат индикации дека претходно признатата загуба од обезвреднување повеќе не постои или дека е намалена, се врши проценка на надоместливата вредност на тоа средство.

За средства кои се вреднуваат по моделот на ревалоризација (објективна, фер вредност), загубата поради обезвреднување призната во претходните години се признава како приход односно зголемување на ревалоризационата резерва и сметководствената вредност се зголемува за надоместливата вредност.

3.4. Вложувања во недвижности

Недвижностите (земјиште и/или градежен објект) кои не се користат за потребите на деловното работење и извршување на дејноста, а се поседуваат од Друштвото за остварување на приходи од издавање под закуп или за зголемување на вредноста на недвижноста, се класифицираат како вложувања во недвижности.

По почетното признавање, вложувањата во недвижности се вреднуваат по методот на фер вредност. Фер вредноста на вложувањата во недвижности е нивната пазарна вредност која ја одредува квалификуван проценител.

Добивките или загубите кои се настанати поради промена на фер вредноста на вложувањата во недвижности се признаваат како приход, односно расход за периодот во кој се направени.

Дополнителните трошоци кои се поврзани со вложувањата во недвижности, сметководствено се опфаќаат на начин утврден со стандардите а кој важи за недвижностите, постројките и опремата.

3.5. Вложувања во подружници

Вложувањата во подружници се евидентираат во финансиските извештаи на Друштвото според нивната набавна вредност. За вложувања во подружници се сметаат оние вложувања каде Друштвото поседува контрола над гласачката сила (над 50%) во другите друштва.

3.6. Нетековни средства што се чуваат за продажба

Нетековното средство се класификува како средство наменето за продажба доколку неговата сметководствена вредност може првенствено да се поврати преку продажна трансакција а не преку продолжување со користење.

За едно средство да се класифицира како нетековно средство наменето за продажба, според условот од ставот 1 од оваа точка, потребно е да се исполнат и дополнителни услови:

- средството да е достапно за моментална продажба во тековната состојба во која се наоѓа,
- продажбата на средството е веројатно да се реализира во рок од една година од денот на признавање како нетековно средство наменето за продажба, под што се подразбира дека постои план или одлука за продажба на средството. За продажбата на средството да биде веројатна, мора да постои пазар за тоа средство, а понудената цена да биде разумно утврдена за да се овозможи продажба во рок од една година.

Нетековните средства кои се рекласифицирани како нетековни средства што се чуваат за продажба се вреднуваат по пониска вредност од:

- сметководствената (сегашна) вредност и
- фер вредноста намалена за продажните трошоци.

Сметководствената вредност преставува вредност по која средството се води во деловните книги во моментот на неговата рекласификација како средство наменето за продажба.

Фер вредноста е пазарната вредност на денот на продажбата. Трошоците за продажба се трошоци кои можат директно да се припишат на продажбата на средството и кои не вклучуваат финансиски трошоци или даноци. Трошоците за продажба се утврдуваат според вредноста во моментот на проценка, а не според износот кој се очекува во моментот на идна продажба.

Ако сметководствената вредност е пониска од проценетата фер вредност намалена за продажните трошоци, вредноста по која нетековното средство наменето за продажба се вреднува во деловните книги, останува непроменета. Но, доколку сметководствената вредност е поголема од фер вредноста намалена за продажните трошоци, сметководствената вредност треба да се корегира и да се сведе на износот на фер вредноста намалена за продажните трошоци.

Разликата помеѓу повисоката сметководствена вредност и пониската фер вредност се прикажува како расход по основ на обезвреднување.

По истекување на месецот во кој нетековното средство е рекласифицирано во нетековно средство наменето за продажба, се прекинува со пресметка на амортизацијата.

3.7. Политика на признавање на долгорочните финансиски вложувања – хартии од вредност и удели

Хартиите од вредност се класифицираат како:

- хартии од вредност вреднувани по фер вредност,
- хартии од вредност кои се чуваат до нивно доспевање и
- хартии од вредност расположливи за продажба

Вложувањата во акции или удели се искажуваат според трошокот за нивно стекнување. Акциите и уделите се водат според методот на трошокот за вложување (набавна вредност плус трансакционите трошоци, освен хартиите од вредност кои се наменети за тргување).

3.8. Залихи и отпис на ситен инвентар

Залихите се вреднуваат според пониската од набавната односно од нето реализационата вредност. Набавната вредност ги вклучува сите трошоци за доведување на залихите до нивната сегашна состојба и локација и која ги вклучува и сите трошоци за набавка, трошоци за конверзија и други трошоци.

Нето реализационата вредност ја вклучува продажната цена, намалена за трошоците за приготвување на продажбата.

Намалување на вредноста на залихите се спроведува за време на редовниот годишен попис а врз основа на проценка за нивно оштетување, дотраеност и сл. Намалувањето на вредноста на залихите се врши на товар на расходите на периодот, вклучувајќи го и секое нивелирање по пат на отпис до нето реализационата вредност ако истата е пониска од набавната.

Отписот на ситниот инвентар се врши еднократно при ставање на истиот во употреба. Амбалажата и автомобилските гумите се отпишуваат 100% при ставање на истите во употреба.

3.9. Побарувања од купувачи и останати побарувања

Побарувањата од купувачите, побарувањата од вработените, побарувањата од државата и другите институции и останатите побарувања се искажуваат по номинална вредност зголемена за каматите согласно склучениот договор односно одлуката за исплата.

Во вкупните побарувања најзначајна ставка се побарувањата од купувачите во земјата и странство. За овие побарувања друштвото ги има усвоено следниве политики: побарувањата од купувачите во земјата ги евидентира во денари и по рочност со рокови на втасување (недоспеани, од 0-3 месеци, од 3-6 месеци, од 6 до 12 месеци, над 12 месеци).

Побарувањата од купувачите во странство ги евидентира во соодветни странски валути и во денари и по рочност со рокови на втасување (недоспеани, од 0-3 месеци, од 3-6 месеци, од 6 до 12 месеци, над 12 месеци).

Побарувањата кои се сомнителни и неизвесни во наплатата друштвото ги евидентира на посебна сметка на сомнителни и спорни побарувања во која спаѓаат сомнителните ненаплатени побарувања и тужените побарувања. За оние побарувања кои се постари од 3 години и се ненаплатливи друштвото врши исправка на вредноста на крајот на секоја деловна година по директен метод. Вака отпишаните побарувања се сврстуваат во даночно непризнати расходи.

За побарувањата од купувачи спрема кои е отпочната стечајна постапка, друштвото врши редовно пријавување на своето побарување и за истото врши исправка на вредноста по индиректен метод. Доколку побарувањето е признато од страна на стечајниот управник неговиот отпис е сврстен во групата на даночно признати расходи.

За тужените побарувања за коишто постои правосилно судско решение за наплата а кои не можат да се наплатат, за истите, друштвото врши директна исправка на вредноста и оваа исправка е сврстена во групата на даночно непризнати расходи.

Дадените заеми, депозити и кауции се искажуваат според нивната номинална вредност согласно договорот. Пресметаните камати се капитализираат после нивната достасаност согласно договорот. Останатите краткорочни вложувања се искажуваат по набавна вредност, зголемена за каматата согласно склучениот договор.

3.10. Парични средства и парични еквиваленти

Парите на сметките во денари кај комерцијалните банки се водат во номинални износи според доставениот извод за состојбата на прометот на тие сметки.

Парите во благајна во денари се искажуваат по номинална вредност.

Девизите на сметките во банката и благајната се искажуваат по среден курс на Народната банка на Република Северна Македонија на денот на изготвување на посебниот извештај за финансиската состојба.

Пресметувањето на девизите се врши секогаш на денот на промената на состојбата на сметката (благајната) и на крајот на месецот.

За целите на составување на посебниот извештај за парични текови:

- паричните средства ги опфаќаат готовината во касите и депозитите по видување (денарски и девизни),
- паричните еквиваленти ги опфаќаат краткорочните, високо ликвидни вложувања, кои брзо можат да се конвертираат во парични средства и кои се предмет на безначаен ризик во промената на нивната вредност (рок на достасаност до 3 месеци и помалку).

3.11. Платени трошоци за идни периоди (ABP)

Однапред платените трошоци за идните периоди се искажуваат како активни временски разграничувања и се преставуваат во трошоци на периодот на кој се однесуваат. Причините за разграничувањето како и износите кои се однесуваат на идните периоди мора да бидат искажани на соодветна сметководствена исправа.

Приходите кои се пресметани во корист на тековниот период а немаат елементи да се искажат како побарувања, се искажуваат како активни временски разграничувања. Кога ќе се стекнат услови за

испоставување на документи врз основа на кој се стекнати побарувањата, временските разграничувања се пренесуваат на сметките на побарувањата. Основата за приходување и искажување на таквите износи на временските разграничувања мора да биде утврдена со соодветна сметководствена исправа.

3.12. Долгорочни обврски

Обврските спрема поврзаните друштва, обврските по заеми, обврските спрема кредитните институции, обврските за аванси, обврските спрема добавувачите и останатите долгорочни обврски се искажуваат по номинална вредност, зголемена за достасаните камати согласно склучениот договор.

Обврските искажани во девизи се пресметуваат по средниот курс на Народната банка на денот на изготвување на посебниот извештај за финансиската состојба, но и на крајот на секој месец во случај кога се отплаќаат долгови.

За долгорочните обврски за кои не се пристигнати опомени и тужбени побарувања а се постари од три години, Друштвото врши нивно приходување.

3.13. Обврски кон добавувачи и останати обврски

Обврските кон добавувачите и останатите обврски се искажуваат во висина на номиналните износи што произлегуваат од деловните трансакции. Овие обврски се класифицираат како краткорочни доколку на датумот на изготвување на посебниот извештај за финансиската состојба рокот на доспевање им е до 12 месеци. Обврските кон доверителите се отпишуваат по истекот на рокот на застареност.

3.14. Обврски по кредити

Сите обврски спрема трети лица за кои се плаќа камата се презентирани како финансиски обврски. Обврските со доспевање во рок подолг од една година се класифицираат како нетековни обврски, додека оние со рок на доспевање до една година како тековни обврски заедно со тековниот дел на долгорочните кредити (камати).

Долгорочните обврски по долгорочни заеми и кредити се искажуваат според нивната номинална вредност. Износите на договорената камата се искажуваат во корист на останатите обврски а на товар на расходите од финансирање. Долгорочните обврски по заеми и кредити од странство се искажуваат според курсот на Денарот на денот на посебниот извештај за финансиската состојба, а курсните разлики се евидентираат во рамките на приходите, односно расходите од финансирање.

3.15. Одложени плаќања на трошоци и приходи за идните периоди (ПВР)

На товар на пресметковниот период се пресметуваат и трошоците за кои не постојат соодветни сметководствени исправи за да можат да се признаат како обврски, а за кои со сигурност може да се утврди дека се однесуваат на тековниот пресметковен период. Кога ќе се прибават документи за признавање на обврските, се врши укинување на временските разграничувања во корист на сметките на обврските.

Приходите за кои нема услови за признавање во тековниот пресметковен период, се одложуваат преку временски разграничувања за идни периоди.

Во корист на временските разграничувања се евидентираат и наплатените приходи кои се однесуваат за идните периоди, а за кои не било искажано соодветно побарување.

3.16. Резервирања

Резервации се признаваат кога Друштвото има сегашна обврска (правна или изведена) како резултат на минат настан од кој се очекува одлив на парични или други средства и кога износот на надоместокот со голема веројатност може да се предвиди. Резервирањата се евидентираат според нивната сегашна вредност на очекуваните трошоци потребни за надоместување на обврската. Расходот за било која резервација се признава во посебниот баланс на успех намален за износот на надоместувањето. Ако ефектот од временската димензија на парите е значаен резервациите се дисконтираат на нивната сегашна вредност со примена на стапки пред оданочување кои ги одразуваат тековните пазарни проценки.

3.17. Неизвесности

Неизвесна обврска е можна обврска која произлегува од минат настан чие што постоење ќе биде потврдено само со случување или не случување на еден или повеќе несигурни идни настани кои не се во целост под контрола на Друштвото. Неизвесните обврски не се признаваат во посебните финансиски извештаи туку само се обелоденуваат.

Неизвесно средство е можно средство кое произлегува од минат настан и чие што постоење ќе биде потврдено само со случување или не случување на еден или повеќе несигурни идни настани кои не се во целост под контрола на Друштвото. Неизвесно средство се признава само кога остварувањето на приходот е речиси сигурен.

3.18. Придонеси за пензиско и инвалидско осигурување и обврски по основ на престанок на работниот однос

Друштвото врши уплата на придонесите за пензиско и инвалидско осигурување на вработените во согласност со домашната законска регулатива. Придонесите, засновани на платите на вработените се уплатуваат во соодветните пензиски фондови. Друштвото нема никакви дополнителни обврски поврзани со плаќањето на овие придонеси.

Друштвото е обврзано да им исплати на вработените кои заминуваат во пензија минимална отпремнина која одговара на две месечни просечни плати исплатени во државата во моментот на нивното пензионирање. Друштвото нема направено резервирања за ова право на вработените бидејќи смета дека сумата е незначителна за посебните финансиски извештаи.

Друштвото е обврзано да им исплати на вработените кои заминуваат од работа по основ на технолошки вишок, износ кој зависи од работниот стаж на вработениот, но најмногу до седум месечни просечни плати исплатени во Република Северна Македонија. Друштвото нема направено резервирања за ова право на вработените бидејќи смета дека сумата е незначителна за посебните финансиски извештаи.

3.19. Капитал

3.19.1. Основна главнина

Запишаниот (основен) капитал се искажува на посебна сметка во износ кој е запишан во трговскиот регистар при основањето односно при промената на уписот на вредноста на капиталот.

3.19.2. Откупени сопствени акции

Акциите кои се издадени од страна на Друштвото и кои ги поседува Друштвото се третираат како сопствени (резервски) акции и се признаваат по нивна набавна вредност а се презентираат како намалување на капиталот на Друштвото.

3.19.3. Законски резерви

Законските резерви се формираат од остварената добивка врз основа на законските одредби, а можат да се употребат за покривање на загубата. Согласно законските одредби, Друштвото е должно да издвои од добивката во тековната година минимум 5% за законски резерви, се додека резервите не достигнат 1/10 од основната главнина на Друштвото. Доколку износот на оваа резерва не надминува 1/10 од вредноста на основната главнина, истата може да се употреби само за покривање на загубите. Доколку резервата надминува 1/10 од вредноста на основната главнина на Друштвото истата може да се употреби за исплата на дивиденди со претходно донесена Одлука.

3.19.4. Ревалоризациони резерви

Ревалоризациона резерва (ревалоризационен вишок) произлегува од објективно вреднување на нетековните средства после нивното почетно признавање според набавната вредност, како и од дополнително вреднување на финансиските инструменти кои се расположливи за продажба. Ревалоризациониот вишок се пренесува во акумулираната добивка кога истиот ќе се реализира согласно МСС 16.

3.20. Задржана (акумулирана) добивка/загуба

Во деловните книги на друштвото посебно се искажува задржаната (нераспоредена) добивка, а посебно искажаната загуба од работењето.

Искажаната загуба од работењето може да се покрие со задржаната добивка само по Одлука на друштвото, а во согласност со одредбите на Законот за трговските друштва.

Доколку настане загуба, истата се покрива од сите позиции на капиталот. Членовите на друштвото не се обврзани со договорот на друштвото / статутот да ја покриваат загубата со внесување на дополнителни влогови.

Исплатата на дивиденда или добивка се спроведува врз основа на Одлука на собранието и според одредбите на Законот за трговските друштва.

3.21. Добивка или загуба во тековната година

Добивката или загубата во тековната година во посебниот извештај за финансиската состојба се искажува по оданочување и тоа како добивка, односно загуба од работењето.

3.22. Наеми

Наемите со кои се пренесуваат на Друштвото сите ризици и користи кои произлегуваат од сопственоста на изнајменото средство се признаваат како финансиски наеми, при што средството се евидентира според неговата објективна вредност или доколку е таа пониска од набавната, по сегашната вредност на минималните плаќања за наемот. Во текот на разгледуваниот период Друштвото нема трансакции кои претставуваат финансиски наеми, при што истото не се јавува ни како корисник на такви средства.

Наемите кај кои значаен дел од ризиците и користите кои произлегуваат од сопственоста се задржани од наемодавателот, се класифицирани како оперативни наеми.

Плаќањата за наем при оперативен наем се искажуваат во Посебниот извештај за сеопфатна добивка на рамномерна основа за времетраењето на наемот во евиденцијата на наемателите. Наемодавателите ги презентираат средствата кои се предмет на оперативен наем во извештајот за финансиската состојба како средства за издавање или вложувања во недвижности. Друштвото во тековната година се јавува и како наемодавател и како наемокорисник на такви на средства.

3.23. Приходи од продажба и останати приходи

Приходите од продажба се признаваат кога ризиците и користите се пренесени на купувачот или кога услугите се извршени. Приходите од продажба се евидентираат намалени за даноците и попустите при продажбата.

Приходите од продажба на производи се признаваат кога ќе се исполнат во целост следните услови:

- на купувачот му се пренесени сите значајните ризици и користи кои произлегуваат од сопственоста на стоките. Друштвото не задржува вистинска контрола врз продадените стоки;
- приходите може веродостојно да се измерат;
- веројатно е дека економските користи ќе дојдат како прилив во Друштвото;
- трошоците во врска со трансакцијата може веродостојно да се измерат; и
- соодветен доказ за трансакцијата постои.

Приходите од услуги се признаваат кога ќе се исполнат во целост следните услови:

- приходот може веродостојно да се измери;
- веројатно е дека Друштвото ќе има прилив на економски користи;
- степенот на довршеност може веродостојно да се измери;
- трошоците на трансакцијата и за довршување на трансакцијата можат да се измерат; и
- соодветен доказ за трансакцијата постои.

Приходите кои произлегуваат од употреба на средства на Друштвото од страна на други друштва со кои се заработуваат камати, тантиеми и дивиденди, треба да се признаат како приходи тогаш кога не постои значајна несигурност за нивното мерење и наплата.

3.24. Признавање на расходите

Расходите се признаваат согласно Рамката за составување и презентирање на финансиските извештаи (МСФИ).

Во политиката за признавање на расходите, Друштвото се придржува до следните критериуми:

- расходите имаат за последица намалување на средствата или зголемување на обврските, при што е возможно да се измери со сигурност;
- расходите имаат директна поврзаност со настанатите трошоци и посебните позиции на приходите;
- кога се очекува остварување на приходите во повеќе идни пресметковни периоди, тогаш признавањето на расходите се извршува со постапката на разумна алокација на пресметковни периоди;
- расходот веднаш се признава во пресметковниот период кога издатокот не остварува идни економски користи, а нема услови да се признае како позиција на активата во посебниот извештај за финансиска состојба;
- расходот веднаш се признава во пресметковниот период и тогаш кога настанала обврска, а нема услови да се признае како позиција на активата.

Сите трошоци и расходи кои се однесуваат на пресметковниот период мораат да бидат опфатени во посебниот извештај за сеопфатна добивка.

3.25. Приходи од финансирање

Приходите од финансирање кои се пресметани до датумот на посебниот извештај за сеопфатна добивка се искажуваат како приходи во годината на која се однесуваат независно дали се наплатени или не. Тие се состојат од приходи од дивиденди, капитални добивки од продажби на хартии од вредност, приходи од камати и од курсни разлики.

- **Камати:** се признаваат на пресметковна основа за периодот на кои се однесуваат, имајќи го во предвид фактичкиот пренос на средствата.
- **Дивиденди:** за дивиденди кои не произлегуваат од вложувања евидентирани според методот на главнина, се признаваат кога ќе се утврдат правата на сопствениците за примање на истите.
- **Курсни разлики:** се признаваат за периодот на кој се однесуваат.
- **Капитални добивки:** се признаваат за периодот на кој се однесуваат.

3.26. Расходи од финансирање

Расходите од финансирање кои се пресметани до датум на посебниот извештај за сеопфатна добивка се прикажуваат како расходи во годината на која се однесуваат, независно дали се платени или не. Тие се состојат од расходи за камати, провизии и курсни разлики.

3.27. Трошоци од позајмици

Трошоците за позајмици се признаваат како расходи за периодот во кој се настанати, освен оние кои се капитализирани.

Трошоците за позајмици директно припишани на стекнување, изградба или производство на средства кои се квалификуваат согласно со МСС 23, се капитализираат како составен дел на набавната вредност, односно на цената на чинење на средството.

3.28. Данок на добивка

Во согласност со важечката законската регулатива во Република Северна Македонија, данок на добивка се плаќа на остварената добивка во тековната година како и на непризнатите расходи и на помалку искажаните приходи.

Друштвото изготвува Даночен биланс, пресметува и плаќа данок на добивка по стапка од 10% на остварената добивка, на непризнатите расходи и на помалку искажаните приходи.

Данокот на добивка се состои од тековен и одложен данок. Тековниот данок на добивка се пресметува согласно законските прописи во РСМ. Одложениот данок на добивка е пресметан за временските разлики помеѓу даночната основица и сегашната вредност на средствата и обврските. Одложениот данок не се пресметува при почетно вреднувања на средствата и обврските доколку во

моментот на трансакцијата нема влијание врз даночната добивка или загуба. Одложениот данок се пресметува со примена на тековната даночна стапка. Одложените даночни обврски се признаваат за сите оданочливи временски разлики. Одложеното даночно средство е пресметано врз основа на веројатноста на постоење на идни оданочливи добивки кои ќе овозможат искористување на одложеното даночно средство.

3.29. Заработувачка по акција

Друштвото ја прикажува основната заработувачка по акција на обичните акции. Пресметката на основната заработувачка по акција е направена со поделба на нето добивката за тековната година која им припаѓа на имателите на обични акции со пондерираниот просечен број на обични акции во текот на годината.

3.30. Промена на сметководствени политики

Сметководствените политики кои се утврдени со овој правилник се применуваат од период во период на конзистентна основа. Сметководствените политики се менуваат доколку тоа е условено со измена или донесување на нови МСС/МСФИ.

По исклучок на ставот 1 од оваа точка, промена на сметководствените политики може да се направи доброволно ако се процени дека новата сметководствена политика води кон подобра презентација на случувањата и позициите во финансиските извештаи. За промените во сметководствените политики одлучува Одборот на директори на РЖ Услуги АД Скопје.

Новата сметководствена политика се применува ретроактивно, кога тоа се бара од МСС/МСФИ како од секогаш да била применета, освен кога износот на корекција не може прецизно да се утврди. Во таков случај новата сметководствена политика се применува на перспективна основа.

Ефектот кој настанува од ретроактивна примена на новите сметководствени политики се признава како корекција на пренесениот резултат, во согласност со МСС 8 – Сметководствени политики, промени во сметководствени проценки и грешки.

За оние средства, обврски, приходи и расходи за кои со овој акт не се утврдени сметководствени политики ќе се применува основниот третман за нивно мерење утврден во соодветниот МСФИ.

БЕЛЕШКА 4. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ

4.1. Финансиски ризици и управување со истите

Друштвото влегува во различни трансакции кои произлегуваат од неговото секојдневно работење а кои се однесуваат на купувачите, добавувачите и кредиторите. Главните ризици на кои Друштвото е изложено и политики за управување со нив се следните:

4.1.1. Ризик од промена на девизниот курс

Друштвото влегува во трансакции во странска валута, кои произлегуваат од набавки на странски пазари при што истото е изложено на секојдневни промени на курсевите на странските валути. Друштвото нема посебна политика за управување со овој вид на ризик со оглед дека во Република Северна Македонија и не постојат посебни финансиски инструменти за избегнување на овој ризик. Според ова, Друштвото е изложено на можни флукуации на странските валути кои сепак се ограничени поради фактот што најголем број од трансакции се во Евра, чии валутен курс се смета за релативно стабилен.

4.1.2. Ризик од промена на цени

Друштвото не е изложено на ризик од промена на цените на вложувањата расположливи за продажба бидејќи нема вложувања кои се расположливи за продажба (хартии од вредност).

4.1.3. Кредитен ризик

Друштвото е изложено на кредитен ризик во случај кога неговите купувачи нема да бидат во состојба да ги исполнат своите стасани обврски за плаќање. Друштвото има голем број на купувачи така што овој ризик е минимален но сепак постои. Друштвото нема изградено некоја посебна политика со која би можело да управува со кредитниот ризик или со која би можело да го намали кредитниот ризик.

4.1.4. Каматен ризик

Друштвото се изложува на ризик од промена на каматните стапки во случај кога користи кредити и позајмици договорени по варијабилни каматни стапки. Со оглед дека во текот на 2023 година, Друштвото не користи кредити и позајмици договорени по варијабилни каматни стапки може да се каже дека Друштвото не е изложено на ваков вид на ризик.

4.1.5. Ризик од неликвидност

Ликвидносен ризик или ризик од неликвидност постои кога Друштвото нема да биде во состојба са своите парични средства редовно да ги плаќа стасаните обврски спрема своите доверители. Ваквиот ризик се надминува со константно обезбедување на потреба готовина за сервисирање на своите пристигнати обврски. Друштвото нема вакви проблеми во своето работење.

4.1.6. Даночен ризик

Согласно законските прописи во Република Северна Македонија, посебните финансиски извештаи и сметководствената евиденција на Друштвото подлежат на контрола од страна на даночните власти по поднесување на даночните биланси за тековната година. Во тековната 2023 години во Друштвото не е вршена контрола од страна на даночните власти. Сепак, дополнителни даноци во случај на идна контрола од страна на даночните власти во овој момент не можат да се определат со разумна сигурност.

4.2. Финансиски инструменти

4.2.1. Ризик на финансирање

Друштвото врши финансирање на своето работење од сопствени средства (акумулирана добивка и амортизација) и со користење на краткорочни и долгорочни позајмици со цел да обезбеди соодветен поврат на вложувањата. Друштвото континуирано ја следи својата задолженост преку соодветна анализа која со состојба на 31 декември тековна и претходна година е следна:

Долгорочна задолженост	Во илјади (000) МКД	
	2023	2022
Долгорочни обврски	-	-
Парични средства и парични еквиваленти	11.919	7.874
Нето обврски	(11.919)	(7.874)
Вкупно капитал и резерви	706.641	718.357
% на долгорочна задолженост во однос на капиталот	(1,68%)	(1,09%)

Вкупна задолженост	Во илјади (000) МКД	
	2023	2022
Вкупни обврски (краткорочни и долгорочни)	79.005	85.757
Вкупни средства	785.646	804.115
% на вкупна задолженост во однос на вкупните средства	10,06%	10,66%

4.2.2. Ризик од девизни валути

Друштвото влегува во трансакции во странски валути кои произлегуваат од набавки на странски пазари, при што истото е изложено на секојдневни промени на девизните курсеви на странски валути.

Состојбата со девизните износи на средствата и обврските деноминирани во илјади денари е како што следи:

	Во илјади (000) МКД					
	Средства		Обврски		Салдо	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022
ЕУР	-	-	-	-	-	-
УСД	-	-	-	-	-	-
Други	-	-	-	-	-	-

Следната табела ја покажува сензитивната анализа на зголемување или намалување за 10% на македонскиот денар во однос на странските валути. Анализата е направена на девизните салда на

средствата и обврските на датумот на посебниот извештај за финансиската состојба. Позитивните износи се зголемувања на добивката а негативните намалувања на добивката за соодветниот период.

	Во илјади (000) МКД			
	Зголемување за 10%		Намалувања за 10%	
	2023	2022	2023	2022
ЕУР	-	-	-	-
УСД	-	-	-	-
Други	-	-	-	-
Нето ефект	-	-	-	-

4.2.3. Ризик од промена на каматите

Друштвото се изложува на промени на каматните стапки во случај кога користи кредити и позајмици или кога има пласирано средства кај други друштва или банки договорени по варијабилни каматни стапки. Друштвото користи позајмици со фиксни каматни стапки. Сметководствената вредност на финансиските средства и обврски според изложеноста на каматниот ризик на крајот на годините е:

Финансиски средства	Во илјади (000) МКД	
	2023	2022
Некаматносни		
Парични средства	11.919	7.874
Побарувања од поврзани друштва и од купувачи	329.479	340.348
Дадени аванси	-	391
Останати побарувања	839	1.114
Вложувања расположливи за продажба	-	-
Вкупно	342.237	349.727
Каматносни		
Парични средства на сметки	-	-
Дадени депозити во банки	-	-
Дадени заеми на поврзани друштва	-	-
Вкупно	-	-
Финансиски обврски		
Некаматносни		
Обврски спрема поврзани друштва и кон добавувачи	18.864	24.287
Останати тековни обврски	5.452	5.129
Вкупно	24.231	29.416
Каматносни со фиксна каматна стапка		
Обврски по кредити со променлива каматна стапка	-	-
Обврски по кредити (позајмици) со фиксна каматна стапка	54.688	56.341
Вкупно	54.688	56.341

Друштвото нема побарувања или обврски со променлива каматна стапка.

4.2.4. Ризик од неликвидност

Друштвото е изложено на ризик од неликвидност кога нема да биде во можност со своите парични средства редовно да ги плаќа стасаните обврските спрема своите доверители и кредитори. Ваквиот ризик Друштвото го надминува со континуирано обезбедување на потребни парични средства за сервисирање на своите пристигнати обврски.

Следната табела ја дава рочноста на финансиски средства и обврски на друштвото со состојба на 31 декември тековната и претходна година според нивната доспеаност.

	Во илјади (000) МКД					Вкупно
	До 30 дена	Од 31 - 90 дена	Од 91 - 365 дена	Од 1 до 3 години	Над 3 години	
Парични средства	11.919	-	-	-	-	11.919

Рудници и железарница УСЛУГИ АД Скопје
Белешки кон посебните финансиски извештаи

Побарувања од поврзани друштва (тужени)	-	-	-	-	67.183	67.182
Побарувања од поврзани друштва – аванси	4.312	-	-	-	-	4.312
Побарувања од купувачи	19.291	2.124	3.548	3.481	89	28.532
Побарувања од специфично работење	-	-	1.653	-	-	1.653
Останати побарувања (тужени)	-	-	15.478	1.274	212.095	228.847
Побарувања за дадени аванси на доба.	-	-	-	-	-	-
Побарувања од државата за даноци	675	-	-	-	-	675
Побарувања од вработените	-	-	-	164	-	164
Вредносно усогласување на побарувања од купувачи	-	-	-	-	(1.047)	(1.047)
Вкупно средства	36.197	2.124	20.679	4.919	278.320	342.238
Обврски спрема поврзани друштва	23	-	8.679	-	-	8.702
Обврски спрема добавувачи во земјата	10.163	-	-	-	-	10.163
Обврски за аванси депозити и кауции	-	-	-	-	-	-
Обврски за даноци и придонеси	1.285	-	-	-	-	1.285
Обврски спрема вработените	2.530	-	-	-	-	2.530
Тековни даночни обврски	1.552	-	-	-	-	1.552
Обврски по земи и кредити	-	-	-	54.688	-	54.688
Останати обврски	-	-	-	85	-	85
Вкупно обврски	15.553	-	8.679	54.773	-	79.005

Во илјади (000) МКД
2022

	До 30 дена	Од 31 - 90 дена	Од 91 - 365 дена	Од 1 до 3 години	Над 3 години	Вкупно
Парични средства	7.874	-	-	-	-	7.874
Побарувања од поврзани друштва	-	-	-	-	71.560	71.560
Побарувања од купувачи	28.428	2.981	6.949	11.923	6.186	56.467
Побарувања за дадени аванси на добавувачи	-	-	391	-	-	391
Побарувања од вработени	-	-	164	-	-	164
Побарувања за повеќе платен ДД	950	-	-	-	-	950
Останати побарувања	-	-	-	-	-	-
Вкупно средства	37.252	2.981	7.504	11.923	77.746	137.406
Обврски спрема поврзани друштва	-	-	5.623	-	-	5.623
Обврски спрема добавувачи во земјата	17.761	688	208	7	-	18.664
Обврски за аванси депозити и кауции	-	-	-	-	-	-
Обврски по земи и кредити	-	-	56.341	-	-	56.341
Останати обврски	-	-	5.129	-	-	5.129
Вкупно обврски	17.761	688	67.301	7	-	85.757

БЕЛЕШКА 5. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЖБА

Приходи од продажба	Во илјади (000) МКД	
	2023	2022
Приходи од продажба на добра и услуги на поврзани друштва врз други основи	44	44
Приходи од продажба на добра (производи) и услуги во земјата	187.629	255.479
Приходи од наемнини	3.451	3.404
Вкупно	191.124	258.928

Структурата на приходите по сегменти е како што следи:

	Во илјади (000) МКД	
	2023	2022
Приходи од продажба		
Приходи од наемнини	3.451	3.404
Приходи од наемнини на деловен простор	1.072	312
Приходи од наем на резервоари	2.379	3.092
Приходи од продажба на добра (производи) и услуги во земјата	187.629	255.479
З (три) барска индустриска вода	79.737	114.496
Архивирање	38	38
Други услуги	31	77
Хигиенска вода	10.806	11.148
Индустриска мека вода	72.841	97.057
Надомест за користење на цевководи	8.952	16.884
Обезбедување	1.779	1.780
Обезбедување и ПП заштита	11.186	11.749
Одржување хигиена		39
Обука и сервисирање на ПП апарати	2	8
ПП заштита и дополнително дежурство	1.923	1.852
Техничка документација	-	1
Телефон	333	-
Приходи од продажба на добра и услуги на поврзани друштва врз други основи	44	44
Закуп на деловни простории на поврзани субјекти	44	44
Вкупно	191.124	258.928

БЕЛЕШКА 6. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ

	Во илјади (000) МКД	
	2023	2022
Останати приходи		
Нереализирани добивки (приходи) од финансиски средства	-	(0)
Приходи од наплатени отпишани побарувања и приходи од отпис на обврските	50	-
Останати приходи од работењето	340	309
Приходи врз основа на камати од работењето со неповрзани друштва	-	28
Вкупно	389	337

БЕЛЕШКА 7. ТРОШОЦИ ЗА СУРОВИНИ И МАТЕРИЈАЛИ

	Во илјади (000) МКД	
	2023	2022
Трошоци за сировини и материјали		
Трошоци за сировини и материјали (за производство)	46.291	47.455
Трошоци за материјали (за администрација, управа и продажба)	674	242
Трошоци за енергија (за производство)	50.013	100.148
Трошоци за енергија (за администрација, управа и продажба)	553	514
Трошоци за резервни делови и материјали за одржување (за производство)	2.483	3.603
Трошоци за резервни делови и материјали за одржување (за администрација, управа и продажба)	237	63
Трошоци за ситен инвентар, амбалажа и авто гуми (за производство)	104	349
Вкупно	100.353	152.374

БЕЛЕШКА 8. НАБАВНА ВРЕДНОСТ НА ПРОДАДЕНИ СТОКИ

Во илјади (000) МКД

Набавна вредност на продадени стоки	2023	2022
Набавна вредност на продадени добра (стоки)	-	6
Вкупно	-	6

БЕЛЕШКА 9. УСЛУГИ СО КАРАКТЕР НА МАТЕРИЈАЛНИ ТРОШОЦИ

	Во илјади (000) МКД	
Услуги со карактер на материјални трошоци	2023	2022
Транспортни услуги	366	1.637
Поштенски услуги, телефонски услуги и интернет	555	630
Услуги за одржување и заштита	4.444	3.828
Комунални услуги	179	676
Останати услуги	1.110	1.016
Наем - лизинг	83	81
Вкупно	6.736	7.869

БЕЛЕШКА 10. ОСТАНАТИ ТРОШОЦИ ОД РАБОТЕЊЕТО

	Во илјади (000) МКД	
Останати трошоци од работењето	2023	2022
Трошоци за надомест и други примања на членови на Управен и Надзорен одбор, одбор на директори и управители	1.200	1.200
Трошоци за спонзорства и донации	10	30
Трошоци за репрезентација	276	283
Трошоци за осигурување	218	146
Банкарски услуги и трошоци за платен промет	127	178
Даноци кои не зависат од резултатот, членарини и други давачки	10.357	10.559
Останати трошоци на работењето	18.225	17.737
Вкупно	30.414	30.133

БЕЛЕШКА 11. ТРОШОЦИ ЗА ВРАБОТЕНИ

	Во илјади (000) МКД	
Трошоци за вработени	2023	2022
Останати трошоци за вработените	1.887	1.389
Дневници за службени патувања, ноќевања и патни трошоци	31	229
Надоместоци на трошоци на вработените и подароци	555	406
Плата и надоместоци на плата - бруто	42.219	37.908
Вкупно	44.693	39.932

БЕЛЕШКА 12. АМОРТИЗАЦИЈА НА ОСНОВНИ СРЕДСТВА

	Во илјади (000) МКД	
Амортизација на основни средства	2023	2022
Трошоци за амортизација (за производство)	15.741	15.193
Вкупно	15.741	15.193

БЕЛЕШКА 13. ОСТАНАТИ РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО

	Во илјади (000) МКД	
	2023	2022
Останати расходи од работењето		
Расходи врз основа на директен отпис на побарувања	-	10.785
Останати расходи од работењето	1.709	4.263
Вкупно	1.709	15.048

БЕЛЕШКА 14. ФИНАНСИСКИ РАСХОДИ

	Во илјади (000) МКД	
	2023	2022
Финансиски расходи		
Расходи врз основа на камати од работењето со неповрзани друштва	3.037	9.575
Расходи врз основа на негативни курсни разлики од работењето со неповрзани друштва	4	40
Вкупно	3.041	9.616

БЕЛЕШКА 15. ДОБИВКА/ЗАГУБА ПРЕД ОДАНОЧУВАЊЕ

	Во илјади (000) МКД	
	2023	2022
Добивка/загуба пред оданочување		
Добивка/загуба пред оданочување	(11.173)	(10.905)
Вкупно	(11.173)	(10.905)

БЕЛЕШКА 16. ДАНОК НА ДОБИВКА

Согласно важечките законски прописи Друштвото пресметува и плаќа данокот на добивка.

	Во илјади (000) МКД	
	2023	2022
Пресметка на данок на добивка		
Финансиски резултат од БУ	(11.173)	(10.905)
Непризнати расходи за даночни цели	6.069	16.338
Даночна основа	(5.103)	5.433
Намалување на даночна основа	-	-
Даночна основа по намалување	-	5.433
Пресметан данок на добивка (10% x даночна основа)	-	543
Намалување на пресметаниот данок на добивка	-	-
Пресметан данок по намалување	-	543
Платени аконтации на данокот на добивка за даночниот период	145	928
Повеќе платен данок на добивка	624	385

БЕЛЕШКА 17. НЕТО ДОБИВКА/ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА

	Во илјади (000) МКД	
	2023	2022
Нето добивка/загуба		
Нето добивка/загуба	(11.173)	(10.905)
Вкупно	(11.173)	(10.905)

БЕЛЕШКА 18. ВКУПНА СЕОФАТНА ДОБИВКА/ЗАГУБА ЗА ГОДИНАТА

	Во илјади (000) МКД	
	2023	2022
Вкупна сеофатна добивка/загуба		
Вкупна сеофатна добивка/загуба	(11.173)	(10.905)
Вкупно	(11.173)	(10.905)

БЕЛЕШКА 19. ОСНОВНА ДОБИВКА/ЗАГУБА ПО АКЦИЈА

Основната добивка/загуба по акција се пресметува со делење на добивката која им припаѓа на имателите на обични акции (по намалувањето за делот од добивката по оданочување за имателите на приоритетни акции), со пондерираниот просечен број на обични акции во оптек во текот на годината.

	Во МКД	
	2023	2022
Добивка/Загуба по оданочување	(11.173.050)	(10.905.213)
Добивка / Загуба за сопствениците	(11.173.050)	(10.905.213)
Загуба која припаѓа на имателите на обични акции	-	-
Пондерирани просечен број на обични акции во оптек	1.571.668	1.571.668
Основна добивка по акција (денари по акција)	(7,11)	(6,94)

БЕЛЕШКА 20. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

Вид на нематеријални средства	Гудвил (Goodwil)	Во илјади (000) МКД	
		Концесии, патенти, лиценци, трговски и услужни марки	Вкупно
Набавна вредност на НС (состојба на 01.01.2023)	9.353	179	9.531
-директни зголемувања	-	-	-
-прекнижувања	-	-	-
-расходи и отуѓувања	-	-	-
-ревалоризација	-	-	-
Состојба на НС на 31.12.2023	9.353	179	9.531
Исправка на НС на 01.01.2023		(179)	(179)
-амортизација		-	-
-расходи и отуѓувања		-	-
-ревалоризација		-	-
Состојба на исправката на НС на 31.12.2023		(179)	(179)
Сегашна вредност на НС на 31.12.2023	9.353	0	9.353

Вид на нематеријални средства	Гудвил (Goodwil)	Во илјади (000) МКД	
		Концесии, патенти, лиценци, трговски и услужни марки	Вкупно
Набавна вредност на НС (состојба на 01.01.2022)	9.353	179	9.531
-директни зголемувања	-	-	-
-прекнижувања	-	-	-

-расходи и отуѓувања	-	-	-
-ревалоризација	-	-	-
Состојба на НС на 31.12.2022	9.353	179	9.531
Исправка на НС на 01.01.2022	-	(179)	(179)
-амортизација	-	-	-
-расходи и отуѓувања	-	-	-
-ревалоризација	-	-	-
Состојба на исправката на НС на 31.12.2022	-	(179)	(179)
Сегашна вредност на НС на 31.12.2022	9.353	0	9.353

РЖ Услуги има вложување во Когел Стил ДОО Скопје врз основа на заплена на удел на Енергоуслуги и Гас & Електрицити ДОО Скопје во Когел Стил, во деловна комбинација, согласно проценка од овластен проценувач, во постапката на извршување преку извршител. Номиналната главнина на Когел Стил ДОО Скопје изнесува 308 илјади денари. Вредноста на друштвото Когел Стил ДОО Скопје согласно погоре наведената проценка направена од страна на овластен проценувач изнесува 19.013 илјади денари. РЖ Услуги во основната главнина на Когел ДОО Скопје учествува со 75%. Износот од 9.353 илјади денари (разликата помеѓу проценетата незатворена вредност во износ од 9.583 илјади денари и 75% од главнината на друштвото во износ од 231 илјади денари) претставува Гудвил.

БЕЛЕШКА 21. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

Вид на основно средство	Земјиште	Градежни објекти	Постројки и опрема	Алат, погонски и канцелар. инвентар, мебел и транспор. средства	Биолош. средства	Останати материја. средства	Во илјади (000) МКД	
							Материја. средства во готов .	Вкупно
Набавна вредност на ОС (состојба 01.01.2023)	138.083	218.022	643.168	24.809	11	1.423	-	1.025.516
-директни зголемувања	-	2.073	1.487	3.264	-	-	-	6.824
-прекнижувања	-	-	-	-	-	-	-	-
-расходи и отуѓувања	-	-	-	-	-	-	-	-
-ревалоризација	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на ОС на 31.12.2023	138.083	220.095	644.655	28.073	11	1.423	-	1.032.341
Исправка на ОС на 01.01.2023	-	(46.726)	(551.573)	(23.267)	-	-	-	(621.565)
-амортизација	-	(5.521)	(9.474)	(745)	-	-	-	(15.741)
-расходи и отуѓувања	-	-	-	-	-	-	-	-
-ревалоризација	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на исправката на ОС на 31.12.2023	-	(52.246)	(561.047)	(24.012)	-	-	-	(637.306)
Сегашна вредност на ОС на 31.12.2023	138.083	167.849	83.608	4.061	11	1.423	-	395.035

За земјиштето во вкупен износ од 138.083 илјади денари, Друштвото не поседува доказ за сопственост (имотен лист), туку истото му е дадено на користење од страна на Република Северна Македонија. Во тек е постапка за добивање право на сопственост над ова земјиште, која до 31.12.2023 година сеуште не е завршена.

Друштвото има дадено Хипотеки на својот имот како обезбедување спрема физички лица (Белешка 30.1). Исто така Друштвото има дадено под закуп дел од својот имот со Договор за закуп на складишен простор УЗП бр.191/2019 од 14.01.2019 година, каде како закупец се јавува Енергоуслуги ДООЕЛ Скопје на период од 4 години продолжен на уште 6 години и истиот завршува на ден 11.02.2029 година. Под закуп на друштвото Супер трејд ДООЕЛ Скопје, РЖ Услуги му има издадено надворешен резервоар за мазут за период од 01.07.2019 до 30.06.2025 година.

Во тековната 2023 година Друштвото има нови набавки на основни средства во вкупен износ од 6.824 илјади денари. Дел од овие ново набавени основни средства се однесуваат на:

- Градежни објекти во износ од 2.073 илјади денари;
- Постројки и опрема во износ од 1.487 илјади денари,

- Алат, погонски и канцелариски инвентар, мебели транспортни средства во износ од 3.264 илјади денари;

Сите недвижности, постројки и опрема со кои располага Друштвото се користат за обавување на неговите деловни активности. Значаен дел од материјалните средства дадени се под хипотека (Белешка 31.1).

Вид на основно средство	Земјишта	Градежни објекти	Постројки и опрема	Алат, погонски и канцелар. инвентар, мебел и транспор. средства	Биолош. средства	Останати материја. средства	Во илјади (000) МКД	
							Материја. средства во подготов.	Вкупно
Набавна вредност на ОС (состојба на 01.01.2022)	138.083	211.213	624.328	23.850	11	1.423	1.149	1.000.056
-директни зголемувања	-	6.809	18.840	960	-	-	-	26.609
-прекнижувања	-	-	-	-	-	-	(1.149)	(1.149)
-расходи и отуѓувања	-	-	-	-	-	-	-	-
-ревалоризација	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на ОС на 31.12.2022	138.083	218.022	643.168	24.809	11	1.423	-	1.025.516
Исправка на ОС на 01.01.2022	-	(41.321)	(542.192)	(22.860)	-	-	-	(606.372)
-амортизација	-	(5.405)	(9.380)	(407)	-	-	-	(15.193)
-расходи и отуѓувања	-	-	-	-	-	-	-	-
-ревалоризација	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на исправката на ОС на 31.12.2022	-	(46.726)	(551.573)	(23.267)	-	-	-	(621.565)
Сегашна вредност на ОС на 31.12.2022	138.083	171.297	91.595	1.542	11	1.423	-	403.951

БЕЛЕШКА 22. ДОЛГОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА

Долгорочни финансиски средства	Во илјади (000) МКД	
	2023	2022
Вложувања во подружница	360	360
Учество во капитал во зависно друштво – удели	360	360
Вложувања во придружни друштва и заеднички контролирани друштва (учество во заеднички вложувања)	231	231
Вложувања во придружни друштва во земјата – удели	231	231
Вкупно	591	591

Долгорочните финансиски средства се однесуваат на вложувања во погоре наведените субјекти кои преставуваат поврзани друштва на друштвото РЖ Услуги. Имено, со вложување во ДООЕЛ Енергоуслуги Скопје во износ од 360 илјади денари, РЖ Услуги станува 100% сопственик на друштвото. Вложувањето во износ од 231 илјади денари во Когел Стил ДОО Скопје е вложување кое е добиено врз основа на заплена на удели на Енергоуслуги и Гас & Електрицити ДОО Скопје. РЖ Услуги во капиталот на ова друштво (Когел Стил ДОО) учествува со 75%.

БЕЛЕШКА 23. ЗАЛИХИ

Залихи	Во илјади (000) МКД	
	2023	2022
Залиха на сировини и материјали	4.660	5.095
Залиха на резервни делови	3.393	3.475
Залиха на ситен инвентар, амбалажа и авто гуми	662	638
Стоки	537	537
Вкупно	9.251	9.746

БЕЛЕШКА 24. КРАТКОРОЧНИ ПОБАРУВАЊА И КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА

	Во илјади (000) МКД	
	2023	2022
Краткорочни побарувања		
Побарување од поврзани субјекти	71.495	71.560
Побарувања од поврзани друштва врз основа на продажба на добра и услуги во земјата	67.182	67.247
Побарувања од поврзани друштва за аванси, депозити и кауции во земјата	4.313	4.313
Побарувања од купувачи	257.985	268.723
Побарувања од купувачи во земјата	28.532	56.467
Побарувања од специфично работење со неповрзани друштва	1.653	-
Побарувања од камати (договорни и казнени)	51.418	51.418
Спорни и сомнителни побарувања	177.429	161.885
Вредносно усогласување на побарувањата од купувачи	(1.047)	(1.047)
Побарувања за дадени аванси, депозити и кауции	-	391
Побарувања за дадени аванси, депозити и кауции во земјата	-	391
Побарувања од државата	675	950
Данок на додадена вредност	16	9
Побарувања за повеќе платен данок на добивка, данок на вкупен приход и данок на приход платен на странско правно лице (задржан данок)	637	941
Побарувања за повеќе платен данок на имот	22	-
Побарување од вработени	164	164
Останати побарувања од вработените	164	164
Останати побарувања	0	-
АВР	29.179	30.748
Однапред платени трошоци	29.179	30.748
Вкупно	359.498	372.601

Побарувањата од поврзаните субјекти се во вкупен износ од 67.182 илјади денари. Од овие побарувања 35.537 илјади денари се однесуваат на тужени побарувања од поврзани субјекти за позајмици, 12.985 илјади денари се однесуваат на тужени побарувања од поврзани субјекти за камати по позајмици, а останатите 18.660 илјади денари се однесуваат на тужени побарувања од поврзани друштва по фактури. Друштвото има побарувања од поврзани друштва за аванси, депозити и кауции во земјата на износ од 4.313 илјади денари.

Побарувањата од купувачите во земјата се во вкупен износ од 257.985 илјади денари од кои на:

- побарувања од купувачи во земјата на добра и услуги отпаѓа износот од 28.532 илјади денари,
- побарувања од друго специфично работење на неповрзани друштва во износ од 1.653 илјади денари,
- побарувања за камати тужени (договорни и казнени) износот од 51.418 илјади денари,
- на спорни и сомнителни побарувања износот од 177.429 илјади денари,
- Досегашното вкупно извршено вредносно усогласување на побарувањата од купувачите (индиректен отпис) изнесува 1.047 илјади денари од кои на Фаморд отпаѓа износот од 1.008 илјади денари.

Старосната структура на побарувањата од купувачите на konto 12000 со положба на 31 декември 2023 година без тужените побарувања е како што следи:

	Во илјади (000) МКД	
	2023	2022
Побарувања од купувачи konto 12000		
Недоспеани		
Од 0-30 дена	19.291	28.428
Од 31-90 дена	2.124	2.981
Од 91-365 дена	3.548	6.949
Од 1 до 3 години	3.481	11.923

Над 3 години	89	6.186
Вкупно	28.532	56.467

Сегашните активни временски разграничувања се во вкупен износ од 29.179 илјади денари и се однесуваат на однапред пресметани трошоци спрема физичкото лице Качурков Ѓорѓи (по основ на главен долг). Првичното извршно решение е заведено под бр. 996/2019 според кое, Друштвото за трговија со гас и електрична енергија ГАС \$ Електрисити ДОО Скопје и РЖ Услуги АД Скопје, се задолжуваат на доверителот Ѓорѓе Качурков да му исплатат долг кој е настанат со преземање на обврската од страна на Ѓорѓи Качурков од Комерцијална банка АД а врз основа на Договор за отстапување на дел од побарување од 16.11.2018 година склучено помеѓу отстапувачот Комерцијална банка и примачот Ѓорѓе Качурков. За истите побарувања склучен е нов договор заведен под број 0307/1/1 од 17.08.2022 година за отстапување на побарувањето и тоа помеѓу физичкото лице Ѓорѓи Качурков и правното лице Феинг ДООЕЛ Скопје, со што овие побарувања се отстапени на Феинг ДООЕЛ Скопје.

БЕЛЕШКА 25. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

Парични средства и парични еквиваленти	Во илјади (000) МКД	
	2023	2022
Парични средства на трансакциски сметки во денари	11.892	7.842
Алфа банка – Силк роад	6	7
Тутунска Банка	11.251	7.525
Тутунска банка – виза	20	58
Тутунска банка – виза 2ра картичка	20	35
Стопанска Банка	30	34
Стопанска банка – виза	7	8
Шпаркасе банка	559	174
Парични средства во благајна	27	32
Главна благајна	27	32
Девизни сметки	-	-
Вкупно	11.919	7.874

Од посебниот извештај за паричните текови даден во посебните финансиски извештаи на страна 8, можи да се види дека Друштвото има:

Паричен тек	Во илјади (000) МКД	
	2023	2022
Паричен тек од оперативни активности	11.412	37.035
Паричен тек од инвестициски активности	(6.824)	(25.460)
Паричен тек од финансиски активности	(543)	(20.386)
Нето пораст/намалување на готовината:	4.045	(8.812)

БЕЛЕШКА 26. ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ

Главнина и резерви	Во илјади (000) МКД	
	2023	2022
Основна главнина запишан и уплатен капитал	505.704	505.704
Сопствени акции и удели	(11.502)	(11.502)
Ревалоризациска резерва	207.805	207.805
Резерви	13.548	24.453
Задржана (акумулирана) добивка од претходни години	2.802	2.802
Добивка од тековната година	-	-
Пренесена загуба од претходни години	(543)	-
Загуба за тековната година	(11.173)	(10.905)

Вкупно	706.641	718.357
---------------	----------------	----------------

Структурата на капиталот според акционерската книга издадена од Централниот депозитар за хартии од вредност со состојба на 31 декември 2023 година е следната:

Ред. број	Акционери	Број на обични акции	Вредност на акција (5,11 ЕУР)	% на учество во основната главнина
1	Акционери	1.571.668	8.031.223,48	100,00
	Вкупно ЕУР:	1.571.668	8.031.223,48	100,00

Вкупниот број на акции на РЖ УСЛУГИ АД Скопје е 1.571.668 со номинална вредност на една акција од 5,11 евра. Бројот на иматели е 2.871, а бројот на сопственички позиции е 2.876.

Основната главнина на Друштвото според Тековната состојба издадена од Централниот регистар на РСМ изнесува 8.035.808,00 ЕУР.

Во основната главнина која изнесува 505.704 илјади денари се сврстени откупените сопствени (резервски) акции во вкупен износ од (11.502) илјади денари и истите претставуваат 2,27% од вредноста на запишаната основна главнина.

Извештајот за промените во главнината и резервите е прикажан во посебните финансиски извештаи на страна 7.

БЕЛЕШКА 27. ТЕКОВНИ ОБВРСКИ

Тековни обврски	Во илјади (000) МКД	
	2023	2022
Обврски од поврзани друштва	8.702	5.623
Обврски од поврзани друштва врз основа на набавка на добра и услуги во земјата	8.679	5.623
Обврски од поврзани друштва за аванси, депозити и кауции во земјата	23	-
Обврски спрема добавувачи	10.163	18.664
Обврски спрема добавувачи во земјата	10.163	18.664
Обврски спрема добавувачи од странство	-	-
Обврски за примени аванси, депозити и кауции	-	0
Обврски за примени аванси, депозити и кауции во земјата	-	0
Обврски за даноци и придонеси на плата и надоместоци на плата	1.285	1.057
Обврски за даноци и придонеси на плата и надоместоци на плата	1.285	1.057
Обврски спрема вработени	2.530	2.127
Обврски за плата и надоместоци на плата	2.530	2.127
Обврски за надоместоци на трошоците на вработените	-	-
Останати обврски спрема вработените врз основа на колективни договори	-	-
Останати обврски спрема вработените	-	-
Тековни даночни обврски	1.552	1.946
Обврски за данокот на додадена вредност	1.501	1.940
Обврски за данок на добивка, данок на вкупен приход и данок на приход платен на странско правно лице (задржан данок)	46	-
Обврски за персонален данок на доход	6	5
Обврски за данок на имот	-	-
Обврски по заеми и кредити	54.688	56.341
Краткорочни кредити и заеми во земјата	54.688	56.341
Останати краткорочни обврски	85	-
Обврски спрема осигурителни друштва	85	-
Обврски за надомест и други примања на членови на Управен и Надзорен одбор, одбор на директори и управители	-	-

Обврски спрема вршители на дејност и други физички лица	-	-
Останати краткорочни обврски	-	-
Пасивни временски разграничувања	-	-
Однапред пресметани трошоци	-	-
Вкупно	79.005	85.757

Старосната структура на обврските спрема добавувачите во земјата со положба на 31 декември тековна и претходна година е како што следи:

Обврски спрема добавувачи konto 220000	Во илјади (000) МКД	
	2023	2022
Недоспеани		
Од 0-30 дена	10.163	17.761
Од 31-90 дена	-	688
Од 91-365	-	208
Од 366 до 3 години	-	7
Над три години	-	-
Вкупно	10.163	18.664

Краткорочните обврски по заеми и кредити во износ од 49.480 илјади денари се однесуваат на обврски спрема Феинг ДООЕЛ Скопје по следните деловни настани: Со првично извршно решение заведено под бр. 996/2019, Друштвото за трговија со гас и електрична енергија ГАС \$ Електрисити ДОО Скопје и РЖ Услуги АД Скопје се задолжуваат на доверителот Ѓорѓе Качурков да му го исплатат долгот согласно решението. Ваквата обврска е настаната со преземање на обврска од страна на Ѓорѓи Качурков од Комерцијална банка АД врз основа на Договор за отстапување на дел од побарување од 16.11.2018 година склучен помеѓу отстапувачот Комерцијална банка и примачот Ѓорѓе Качурков. За истите побарувања склучен е нов договор заведен под број 0307/1/1 од 17.08.2022 година за отстапување на побарувањето сега помеѓу физичкото лице Ѓорѓи Качурков и правното лице Феинг ДООЕЛ Скопје, со што овие побарувања се отстапени на Феинг ДООЕЛ Скопје. Така, вкупниот износ на обврските спрема Феинг ДООЕЛ Скопје заклучно со 31.12.2023 година изнесуваат 49.480 илјади денари.

БЕЛЕШКА 28. ПОТЕНЦИЈАЛНИ ОБВРСКИ

28.1. Дадени хипотеки на свој имот

Друштвото има дадено свој имот под хипотека каде носител на правото (доверител) била Комерцијална Банка а Хипотекарен должник Рудници и железарница Услуги АД Скопје. Износот на побарувањето било 16.500.000 ЕУР со правен основ на запишување – Извршна исправа број на документ ОДУ бр. 258/12 од 29.05.2012 година на Нотар Зорица Пулејкова и анекс кон ОДУ 258/12 нотар Зорица Пулејкова со ОДУ бр. 421/12 од 17.09.2012 од нотар Зорица Пулејкова.

Ѓорѓе Качурков го презема горенаведеното побарување од Комерцијална Банка АД врз основа на Договор за отстапување на дел од побарување од 16.11.2018 година склучено помеѓу отстапувачот Комерцијална Банка и примачот Ѓорѓе Качурков. Износот на преземањето е 500.000 ЕУР, правниот основ на запишувањето е со Нотарски акт (извршна исправа) ОДУ БР.420/13 од 03.10.2013 година на нотар Зорица Пулејкова и Солемизиран Договор за отстапување на дел од побарување како Анекс 1 кон ОДУ 661/18 и ОДУ БР.420/13 од Нада Палиќ со ОДУ БР.79/19 од 05.02.2019 година на нотар Нада Палиќ и Ѓорѓе Качурков се запишува како носител на право на залог (хипотека) на наведениот имот.

Друштвото има ставено под хипотека имот (згради) со вкупна површина од 5.282 м2 според имотен лист 5272 КО на Гази Баба. Хипотеката се однесува на:

- згради изградени на КП 2206, 2211, 2213, 2218, 2219, 2223, 2256, 2262, 2290 и 2301.

28.2. Судски спорови

Со состојба на 31 декември 2023 година Друштвото се јавува како тужител и како тужена страна во 32 (триесет и две) судски постапки од кои во 27 постапки се јавува како тужител (тужени се побарувања од купувачи и побарувања за дадени аванси на поврзани субјекти) во вкупен износ од 296.029 илјади денари и во 5 судски постапки се јавува како тужена страна. Иако овие судски постапки се комплексни,

неизвесни и долготрајни и не може со сигурност да се предвиди нивниот исход, сепак во наредниот период се очекува прилив на парични средства.

28.3. Гаранции

Во текот на 2023 година Друштвото не користи банкарски или било какви други гаранции.

БЕЛЕШКА 29. ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ СТРАНИ

Друштвото има трансакции со поврзани страни и тоа со Енерго услуги ДООЕЛ Скопје каде има 100% сопственост и со Когел Стил ДОО Скопје во кое учествува со 75% во основната главнина на истото. Сите трансакции со поврзаните субјекти произлегуваат од меѓусебното работење и нивната вредност и условите се взаемно договорени. Во табелата што следува се дадени податоци за обемот и состојбите на трансакциите со поврзаните субјекти на и за периодот што завршува на 31 декември тековната и претходната година.

	Во илјади (000) МКД			
	2023 година			
	Побарувања	Обврски	Приходи	Расходи
• Енерго услуги ДООЕЛ Скопје	71.495	-	-	-
• Когел Стил ДОО Скопје	-	8.702	44	12.963
• Клучен раководен кадар (сопственички, менаџерски)	-	-	-	-
Вкупно:	71.495	8.702	44	12.963

	Во илјади (000) МКД			
	2022 година			
	Побарувања	Обврски	Приходи	Расходи
• Енерго услуги ДООЕЛ Скопје	71.495	-	-	-
• Когел Стил ДОО Скопје	65	5.623	44	11.151
• Клучен раководен кадар (сопственички, менаџерски)	-	-	-	-
Вкупно:	71.560	5.623	44	11.151

БЕЛЕШКА 30. НАСТАНИ ПО ДАТУМОТ НА ПОСЕБНИОТ ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКАТА СОСТОЈБА

По датумот на составување на посебниот извештај за финансиската состојба како последователен настан можеме да го спомнеме следното:

Со потврда за намиреност на побарување од Извршител Павел Томашевски од 22.04.2024 година се потврдува дека Рудници и Железарница Услуги АД Скопје врз основа на извршна исправа ОДУ бр, 420/13 од 03.10.2013 на Нотар Зорица Пулејкова го намирил долгот во целост спрема доверителот Ѓорѓе Качурков.

Друштвото има дадено свој имот под хипотека каде носител на правото (доверител) е Друштво за Финансиско Енергетски Инжинеринг ФЕИНГ ДООЕЛ Скопје а Хипотекарен должник матичното друштво РЖ Услуги АД Скопје. Износот на побарувањето е 29.000.000 со правен основ на запишување Солемизација – Договор за залог – хипотека со ОДУ број 201/24 од 11.03.2024 година на нотар Нада Палиќ и правен основ Солемизација – Потврдување од приватна исправа – Договор за отстапување на побарување ОДУ број 376/24 од 04.04.2024 година на нотар Фросина Клисароска Канчевска.

Дополнително е започната процедура од страна на Друштвото за бришење на хипотеката дадена во имотниот лист.

За Рудници и железарница УСЛУГИ АД Скопје
Извршен член на Одбор на директори

 Јован Гечески

Законска обврска за составување на Годишна сметка и Годишен извештај за работењето во согласност со одредбите од ЗТД

Во согласност со член 476, став 4 од Законот за трговски друштва Годишната сметка која ја изготвуваат Друштвата вклучува Извештај за финансиската состојба, Извештај за сеопфатна добивка и објаснувачки белешки.

Годишната сметка и посебните финансиските извештаи кои се однесуваат на иста деловна година и кои се подготвени во согласност со одредбите на Законот и прописите за сметководство треба да содржат идентични податоци за состојбата на средствата, обврските, приходите, расходите, главнината и остварената добивка односно загуба на Друштвото за деловната година.

Во согласност со член 477 став 6 од Законот за трговски друштва, Органот на управување на Друштвото, покрај годишната сметка, односно посебните финансиски извештаи е должен по завршување на секоја деловна година да изготви и Извештај за работењето на Друштвото за претходната година со содржина определена во член 384 став 7 од ЗТД.

Во согласност со Правилникот за формата и содржината на годишната сметка, истата се состои од Извештај за финансиската состојба, Извештај за сеопфатна добивка и објаснувачки белешки.

Разлики во начинот на презентирање на ставките во обрасците на Годишната сметка и ставките во финансиските извештаи подготвени според Правилникот за водење на сметководство не се појавуваат.

Годишната сметка на Друштвото и Годишниот извештај за работењето се дадени во Додатоците 2 и 3.

Извршниот член на Одборот на директори го изготви и потпиша годишниот извештај за работењето.

За Рудници и железарница УСЛУГИ АД Скопје
Извршен член на Одбор на директори

Дован Гечески

Годишна сметка

- Посебен извештај за финансиската состојба
- Посебен извештај за сеопфатна добивка

ЕМБС: 05180694

Целосно име: Рудници и железарница УСЛУГИ акционерско друштво-Скопје

Вид на работа: 450

Тип на годишна сметка: Годишна сметка

Тип на документ: Годишна сметка

Година : 2023

Листа на прикачени документи:

Објаснувачки белешки и други прилози

Финансиски извештаи

Биланс на состојба

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
1	-- АКТИВА: А. НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА (002+009+020+021+031)	404.977.960,00			413.894.448,00
2	-- I. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (003+004+005+006+007+008)	9.352.536,00			9.352.536,00
5	-- Гудвил	9.352.536,00			9.352.536,00
9	-- II. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (010+013+014+015+016+017+018+019)	395.034.830,00			403.951.318,00
10	-- Недвижности (011+012)	305.931.362,00			309.379.392,00
11	-- Земјиште	138.082.781,00			138.082.781,00
12	-- Градежни објекти	167.848.581,00			171.296.611,00
13	-- Постройки и опрема	84.865.163,00			92.852.288,00
15	-- Алат, погонски и канцелариски инвентар и мебел	4.226.881,00			1.708.214,00
19	-- Останати материјални средства	11.424,00			11.424,00
21	-- IV. ДОЛГОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА (022+023+024+025+026+030)	590.594,00			590.594,00
22	-- Вложувања во подружници	359.600,00			359.600,00
23	-- Вложувања во придружени друштва и учества во заеднички вложувања	230.994,00			230.994,00
36	-- Б. ТЕКОВНИ СРЕДСТВА (037+045+052+059)	351.488.673,00			359.472.729,00
37	-- I. ЗАЛИХИ (038+039+040+041+042+043)	9.251.363,00			9.745.776,00
38	-- Залихи на сировини и материјали	4.659.915,00			5.095.500,00
39	-- Залихи на резервни делови, ситен инвентар, амбалажа и автогуми	4.054.721,00			4.113.549,00
42	-- Залихи на трговски стоки	536.727,00			536.727,00
45	-- III. КРАТКОРОЧНИ ПОБАРУВАЊА (046+047+048+049+050+051)	330.318.625,00			341.853.112,00
46	-- Побарувања од поврзани друштва	71.494.679,00			71.560.127,00
47	-- Побарувања од купувачи	257.984.772,00			268.788.169,00

48	-- Побарувања за дадени аванси на добавувачи			390.954,00
49	-- Побарувања од државата по основ на даноци, придонеси, царина, акдизи и за останати давачки кон државата (претплати)	675.174,00		949.862,00
50	-- Побарувања од вработените	164.000,00		164.000,00
59	-- V. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ (060+061)	11.918.685,00		7.873.841,00
60	-- Парични средства	11.918.685,00		7.873.841,00
62	-- VI. ПЛАТЕНИ ТРОШОЦИ ЗА ИДНИТЕ ПЕРИОДИ И ПРЕСМЕТАНИ ПРИХОДИ (АВР)	29.179.086,00		30.747.500,00
63	-- ВКУПНА АКТИВА: СРЕДСТВА (001+035+036+044+062)	785.645.719,00		804.114.677,00
65	-- ПАСИВА : А. ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ (066+067-068-069+070+071+075-076+077-078)	706.640.929,00		718.357.287,00
66	-- I. ОСНОВНА ГЛАВНИНА	505.703.793,00		505.703.793,00
68	-- III. СОПСТВЕНИ АКЦИИ (-)	11.501.612,00		11.501.612,00
70	-- V. РЕВАЛОРИЗАЦИСКА РЕЗЕРВА И РАЗЛИКИ ОД ВРЕДНУВАЊЕ НА КОМПОНЕНТИ НА ОСТАНАТА СЕОПФАТНА ДОБИВКА	207.805.153,00		207.805.153,00
71	-- VI. РЕЗЕРВИ (072+073+074)	13.547.737,00		24.452.949,00
72	-- Законски резерви	13.547.737,00		24.452.949,00
75	-- VII. АКУМУЛИРАНА ДОБИВКА	2.802.217,00		2.802.217,00
76	-- VIII. ПРЕНЕСЕНА ЗАГУБА (-)	543.309,00		
78	-- X. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА	11.173.050,00		10.905.213,00
81	-- Б. ОБВРСКИ (082+085+095)	79.004.790,00		85.757.390,00
95	-- IV. КРАТКОРОЧНИ ОБВРСКИ (од 096 до 108)	79.004.790,00		85.757.390,00
96	-- Обврски спрема поврзани друштва	8.702.002,00		5.623.026,00
97	-- Обврски спрема добавувачи	10.162.694,00		18.664.369,00
99	-- Обврски за даноци и придонеси на плата и на надомести на плати	1.285.249,00		1.056.844,00
100	-- Обврски кон вработените	2.529.864,00		2.126.558,00
101	-- Тековни даночни обврски	1.552.360,00		1.945.558,00
104	-- Обврски по заеми и кредити	54.687.667,00		56.341.035,00
108	-- Останати краткорочни обврски	84.954,00		
111	-- ВКУПНО ПАСИВА : ГЛАВНИНА, РЕЗЕРВИ И ОБВРСКИ (065+081+094+109+110)	785.645.719,00		804.114.677,00

Биланс на успех

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
201	-- I. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (202+203+206)	191.513.159,00			259.264.640,00

202	-- Приходи од продажба	191.124.013,00		258.928.085,00
203	-- Останати приходи	389.146,00		336.555,00
207	-- II. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (208+209+210+211+212+213+218+219+220+221+222)	199.645.417,00		260.554.100,00
208	-- Трошоци за сировини и други материјали	100.353.148,00		152.373.623,00
209	-- Набавна вредност на продадените стоки			6.200,00
211	-- Услуги со карактер на материјални трошоци	6.736.247,00		7.868.507,00
212	-- Останати трошоци од работењето	30.413.780,00		30.130.931,00
213	-- Трошоци за вработени (214+215+216+217)	44.692.521,00		39.934.242,00
214	-- Плати и надоместоци на плата (нето)	28.125.952,00		25.311.882,00
215	-- Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плата	2.271.742,00		1.972.843,00
216	-- Придонеси од задолжително социјално осигурување	11.821.688,00		10.623.148,00
217	-- Останати трошоци за вработените	2.473.139,00		2.026.369,00
218	-- Амортизација на материјалните и нематеријалните средства	15.740.660,00		15.192.762,00
222	-- Останати расходи од работењето	1.709.061,00		15.047.835,00
234	-- IV. ФИНАНСИСКИ РАСХОДИ (235+239+240+241+242+243)	3.040.792,00		9.615.753,00
239	-- Расходи по основ на камати од работење со неповрзани друштва	3.037.204,00		9.575.292,00
240	-- Расходи по основ на курсни разлики од работење со неповрзани друштва	3.588,00		40.461,00
247	-- Загуба од редовното работење (204-205+207+234+245)-(201+223+244)	11.173.050,00		10.905.213,00
251	-- Загуба пред оданочување (247+249) или (247-248)	11.173.050,00		10.905.213,00
256	-- НЕТО ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА (251+252-253+254)	11.173.050,00		10.905.213,00
257	-- Просечен број на вработени врз основа на часови на работа во пресметковниот период (во апсолутен износ)	72,00		73,00
258	-- Број на месеци на работење (во апсолутен износ)	12,00		12,00
270	-- Загуба за годината	11.173.050,00		10.905.213,00
291	-- Вкупна сопствена загуба за годината (270+287) или (270-286) или (287-269)	11.173.050,00		10.905.213,00

Државна евиденција

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
609	-- Земјишта	138.082.781,00			138.082.781,00
611	-- Сегашна вредност на станови и станбени згради (< или = АОП 012 од БС)	56.478,00			67.342,00
612	-- Сегашна вредност на градежни објекти од високоградба кои се користат за вршење дејност (< или = АОП 012 од БС)	167.848.581,00			171.229.206,00

634	-- Обврски по заеми и кредити змени од нефинансиски трговски друштва во приватна и државна сопственост и јавни препријатија во земјата (< или = АОП 086+АОП 087+АОП 088+АОП 089+АОП 090+АОП 096+АОП 104+АОП 107 од БС)	54.687.667,00		56.341.035,00
640	-- Приходи од продажба на стоки и услуги (АОП 641+ АОП 642) (< или = АОП 202 од БУ)	25.694.102,00		26.602.946,00
641	-- Приходи од продажба на стоки (< или = АОП 202 од БУ)	10.805.602,00		11.149.176,00
642	-- Приходи од продажба на услуги (< или = АОП 202 од БУ)	14.888.500,00		15.453.770,00
647	-- Приходи од наемнина (< или = АОП 202 од БУ)	3.450.656,00		3.539.214,00
661	-- Останати приходи од работењето (< или = АОП 203 од БУ)	389.146,00		336.555,00
668	-- Трошоци за сировини и материјали (< или = АОП 208 од БУ)	2.482.683,00		3.603.412,00
671	-- Канцелариски материјали (< или = АОП 208 од БУ)	219.624,00		163.473,00
673	-- Униформи-заштитна облека и обуки (< или = АОП 208 од БУ)	424.413,00		78.273,00
674	-- Материјал за чистење и одржување (< или = АОП 208 од БУ)	29.771,00		50.443,00
675	-- Вода (< или = АОП 208 од БУ)	44.379.762,00		45.552.971,00
676	-- Потрошена електрична енергија (< или = АОП 208 од БУ)	49.881.170,00		94.865.689,00
677	-- Потрошени енергетски горива (< или = АОП 208 од БУ)	131.860,00		182.543,00
678	-- Потрошени резервни делови и материјали за одржување (< или = АОП 208 од БУ)	236.547,00		348.732,00
680	-- Транспортни услуги во земјата (< или = АОП 211 од БУ)	365.813,00		934.207,00
682	-- ПТТ услуги во земјата (< или = АОП 211 од БУ)	554.511,00		630.451,00
687	-- Наемнини за опрема (< или = АОП 211 од БУ)	83.060,00		81.093,00
692	-- Надоместоци за отпремнина при заминување во пензија (< или = АОП 217 од БУ)	278.636,00		180.676,00
695	-- Регрес за годишен одмор (< или = АОП 217 од БУ)	1.146.460,00		983.773,00
696	-- Помошти (< или = АОП 217 од БУ)	462.126,00		223.078,00
699	-- Дневници за службени патувања (< или = АОП 217 од БУ)	8.555,00		9.872,00
705	-- Трошоци за организиран превоз до и од работа (< или = АОП 217 од БУ)			134.400,00
709	-- Репрезентација (< или = АОП 212 од БУ)	276.484,00		283.389,00
710	-- Премии за осигурување на имот (< или = АОП 212 од БУ)	77.896,00		146.032,00
711	-- Надомест за банкарски услуги (< или = АОП 212 од БУ)	127.112,00		177.832,00
722	-- Просечен број на вработени врз основа на состојбата на крајот на месецот	72,00		73,00

Структура на приходи по дејности

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
2293	- 36.00 - Собирање, обработка и снабдување со вода	10.805.602,00			
2387	- 47.30 - Трговија на мало со моторни горива и мазива во специјализирани продавници	0,00			
2422	- 49.50 - Цевоводен транспорт	152.578.381,00			
2478	- 64.99 - Други финансиско-услужни дејности, освен осигурување и пензиски фондови, неспомнати на друго место	37.670,00			
2491	- 68.20 - Издавање и управување со сопствен недвижен имот или недвижен имот земен под закуп (лизинг)	12.736.295,00			
2545	- 82.99 - Останати деловни помошни услужни дејности, неспомнати на друго место	464.311,00			
2552	- 84.24 - Работи на јавниот ред и безбедноста	14.890.900,00			

Изјавувам, под морална, материјална и кривична одговорност, дека податоците во годишната сметка се точни и вистинити.

Податоците од годишната сметка се во постапка на доставување, која ќе заврши со одлука (одобрување/одбивање) од страна на Централниот Регистар.

Годишен извештај за работењето

ИЗВЕШТАЈ

за работење за период јануари – декември 2023 година

Во деловната 2023 год. РЖ УСЛУГИ АД Скопје има остварено вкупно приходи од 191.513.159,00 денари од кои приходите остварени од основните дејности на друштвото (продажба на стоки и услуги) изнесуваат 191.124.013,00 ден. Останатите приходи изнесуваат 389.146,00 денари. Вкупно остварените оперативни приходи од 191.124.013,00 денари за 2023 година се намалени за 26,185%% во однос на остварените оперативни приходи во 2022 година (258.928.085,00 денари).

Структура на приходи

	ИЗНОС 2022	ИЗНОС 2023
ДИСТРИБУЦИЈА НА ХИГИЕНСКА ВОДА И ОДВЕДУВАЊЕ НА УРБАНИ ОТПАДНИ ВОДИ	11.148.376,00	10.805.602,00
ПРОИЗВОДСТВО, РЕЦИРКУЛАЦИЈА И ТЕРМИЧКА ОБРАБОТКА НА ТЕХНОЛОШКИ ВОДИ	211.552.229,00	152.578.381,00
НАДОМ. ЗА КОРИСТЕЊЕ НА ЦЕВОВОДНА МРЕЖА ЗА ПРЕНОС НА ТЕХНИЧ.ГАСОВИ И ПРИРОДЕН ГАС	16.884.340,00	9.104.281,00
УСЛУГИ ЗА ОБЕЗБЕД. НА ИМОТ И ПРОТИВПОЖАРНА ЗАШТИТА	15.588.549,00	14.890.900,00
ЗАКУП НА ДЕЛОВЕН ПРОСТОР И РЕЗРЕВОАРИ ЗА СКЛАДИРАЊЕ НА ТНГ	3.754.591,00	3.744.849,00
ПРОДАЖБА НА ТЕЧЕН НАФТЕН ГАС	0	0
ВКУПНО	258.928.085,00	191.124.013,00

Во делот на услугите со кои сме директно поврзани со работење на погоните во нашето потесно опкружување, приходите од дистрибуција на хигиенска вода се намалени за 3.075% во однос на 2022 година, приходите од производство, рециркулација и термичка обработка на технолошки води се намалени за 27.867 % во однос на 2022 година и приходите од надоместокот за користење на цевоводната мрежа се намалени за 46,078% во однос на 2022 година.

Кај приходите намалувањето во 2023 во однос на претходната 2022, се должи на намалената цена на електричната енергија, која е директно поврзана со производство,

рециркулација и термичка обработка на технолошки води, како и намален обем на работењето на погоните во потесното опкружување со кој имаме континуирана соработка.

Кај останатите приходи од основните дејности на друштвото чија реализација не е во директна поврзаност со потребите на производните процеси на погоните со кои имаме континуирана соработка, има намалување кај обезбедување и ПП заштита од 4,755%. Намалување има кај закуп на деловен простор и резервоари за складирање од 0,295%. Во 2023 нема приходи за продажбата на ТНГ, поради реконструкција на објектите за прием и продажба на течен нафтен гас.

Останати приходи

Во останати приходи најголем дел се приходи по Решенија за присилно извршување и наплата на судски трошоци. Кај финансиските приходи има намалување во однос на 2022 година.

	ИЗНОС
ОСТАНАТИ НЕСПОМНАТИ ПРИХОДИ	389.146,00
ПРИХОДИ ОД КАМАТИ	
ВКУПНО	389.146,00
	ИЗНОС
ВКУПНИ ПРИХОДИ (ОПЕРАТИВНИ)	191.124.013,00
ПРОСЕЧЕН МЕСЕЧЕН ПРИХОД	15.927.000,00

ПРОСЕЧЕН БРОЈ НА ВРАБОТЕНИ		ПРИХОДИ ПО ВРАБОТЕН НА МЕСЕЧНО НИВО
2022	73	4.806,00
2023	72	3.596,00

Вкупните расходи во 2023 година изнесуваат **202.686.209,00**.

Расходите кои се направени за реализација на основните дејности на друштвото изнесуваат 199.645.416,00 денари.

Структура на расходи

	2022	2023
ПОТРОШЕНИ МАТЕРИЈАЛИ, РЕЗЕРВНИ ДЕЛОВИ СИТЕН ИНВЕНТАР	6.158.638,00	5.407.413,56
ПОТРОШЕНА ЕНЕРГИЈА И ГОРИВО (ТОПЛИНСКА, ЕЛЕКТРИЧНА НАФТА И БЕНЗИН)	100.662.017,00	50.565.942,45
СНАБДУВАЊЕ СО ВОДА	45.552.971,00	44.379.792,00
ПОТРОШЕНИ СУРОВИНИ И МАТЕРИЈАЛИ	152.373.626,00	100.353.148,01
ТЕЛЕКОМУНИКАЦИСКИ УСЛУГИ	630.451,00	554.100,00
ОДРЖУВАЊЕ НА ОПРЕМА И ОБЈЕКТИ	3.828.094,00	4.443.576,00
ОСТАНАТИ УСЛУГИ	3.409.962,00	1.738.160,00
УСЛУГИ СО КАРАКТЕР НА МАТЕРИЈАЛНИ ТРОШОЦИ	7.868.507,00	6.735.836,00
АМОРТИЗАЦИЈА	15.192.762,00	15.740.660,00
БРУТО ПЛАТА - ОБЕЗБЕДУВАЊЕ И ПП ЗАШТИТА	22.954.479,00	23.570.520,00
БРУТО ПЛАТА ЗА ОСТАНАТИ ВРАБОТЕНИ	14.953.394,00	18.648.862,00
НАДОМЕСТОЦИ НА ВРАБОТЕНИ КОЛЕКТИВЕН ДОГОВОР	2.924.822,00	3.642.554,00
ДНЕВНИЦИ И ПАТНИ ТРОШОЦИ	9.872,00	30.585,00
ТРОШОЦИ ЗА ВРАБОТЕНИ	40.842.567,00	45.892.521,00
НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШОЦИ		
РЕПРЕЗЕНТАЦИЈА ПРОПАГАНДА И РЕКЛАМА	283.389,00	276.484,00
БАНКАРСКИ ТРОШОЦИ	177.832,00	127.112,00
ДАНОЦИ И ТАКСИ	10.558.850,00	10.356.774,00
ТРОШОЦИ ЗА ПРОДАЖБА НА ТИГ		
ОСТАНАТИ ТРОШОЦИ ОД РАБОТЕЊЕТО	17.913.361,00	18.453.410,00
ОСТАНАТИ РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО	15.343.206,00	1.709.471,00
ВКУПНО ОСТАНАТИ ТРОШОЦИ	44.276.638,00	30.923.251,00
ВКУПНО ОПЕРАТИВНИ ТРОШОЦИ	260.554.100,00	199.645.416,01

Вкупните оперативни расходи во однос на предходната (2022 година) се намалени за 23.377%. Во делот на трошоците кои се директно поврзани со остварување на приходите од производство, термичка обработка и рециркулација на технолошки води за производните погони во Железара, односно кај трошоците за материјали и резервни делови евидентирано е намалување од 12.198% во однос на минатата година, трошокот за електрична енергија е намален за 49.767%. Намалувањето на трошокот за електрична енергија се должи на намалувањето на цената на пазарот за електрична енергија. Во 2023

година намален е трошокот за снабдување со вода за 2,575%. Трошоците за тековно одржување и сервисирање на опрема објекти и инфраструктура се зголемени за 16.078%.

Зголемени се трошоците за вработени за 12.364% како резултат на зголемување на бруто платата на вработените. Во 2023 просечен број на вработени 72, во споредба со 2022 кога што просечен број на вработени е 73.

Зголемени за 24.593% се и останати пресметани трошоци за надоместоци од работен однос за , отпремнина за заминување во пензија и регрес. Во 2023 имаме заминати работници на кои им е престанат работниот однос поради исполнување на услов за стекнување на право за старосна пензија, истек на договорот за вработување и други основи. Надоместокот за регрес за годишен одмор е пресметан и исплатен на износ согласно одредбите на Општиот колективен договор за приватниот сектор од областа на стопанството ,односно 40%од просечната месечна бруто плата по работник во РМ.

	2022	2023
РАСХОДИ ОД КАМАТА	9.615.753,00	3.040.792,00
ВКУПНО	9.615.753,00	3.040.792,00

Останатите расходи и трошоци за камати на износ од 3.040.792,00 ден. се однесуваат на камати по И.бр.996/2019 засновани на извршна исправа, трошоци за судски спорови исправа ОДУ бр.420/13 од нотар Пулејкова Зорица против РЖ Услуги АД и ГЕТ Доо и

Побарувања и обврски со 31.12.2023 година

На 31.12.2023 година РЖ УСЛУГИ АД има ненаплатени побарувања на износ од 28.531.629,00 денари кои се во валутен рок како и ненаплатени побарувања за кои се водат судски постапки или се во извршна постапка во износ од 296.028.597,00 денари

Процентот на наплата на побарувања од купувачите во 2023 година изнесува 83,941% не земајќи ги во предвид ненаплатените побарувања со 31.12.2023 година од фирми за кои се водат спорови и за кои се чека судска пресуда или пак се завршени со правосилни пресуди и се чека на реализација на наплата.

Салдото на неплатени обврски по добавувачи до 31.12.2023 год. изнесува 10.162.611,00 денара тоа се тековни обврски кои ги има друштвото и кои се во валутен рок. Процентот за исплата на обврски према добавувачи иземајќи ги обврските кои се во судска постапка со 31.12.2023 година изнесува 92,034%.

Друштвото ја одржува тековната ликвидност во текот на годината и ги сервисира тековните обврски по сите основи према добавувачи, вработени, државата и по кредитни

задолжувања од изминатиот период. Тоа се должи на навременото сервисирање на дел од побарувањата од купувачите и како резултат на истото се превземаат мерки за поефикасна наплата, преку утужувања. Голем проблем се и ненаплатените побарувања кои не произлегуваат од работењето во тековната година, за кои се водат спорови и истите се одвиваат во долги постапки.

Готовинскиот прилив на парични средства кои друштвото ги заработува од неговите редовни активности се користи за регулирање на оперативните расходи во тековното работење.

Во 2023 година има инвестициски вложувања на вкупен износ од 6.824.172,00 денари, од кој:

- 2.072.771,00 денари за градежни објекти и инфраструктура .
- 1.487.300,00 денари се вложувања во опрема и постројки и
- 3.264.101 ден.за алат ,погонски ,канцелариски и транспортни стрдства.

Финансиски резултат во работење за 2023година

РЖ УСЛУГИ АД во тековното работење со пресметани приходи и расходи поврзани со основните дејности (продажба на стоки и услуги) ја заврши деловната година со нето загуба од 11.173.050,00 денари.

ЕНЕРГОУСЛУГИ ДООЕЛ ја заврши деловната година со загуба од 11.560,00 ден

КОГЕЛ СТИЛ ДОО од основната дејност -производство и трговија со топлинска енергија ја заврши деловната 2023 година со нето добивка од 768.725,00,денари.

РЖ УСЛУГИ АД Скопје
Извршен Директор
Акционерско друштво

Jovan Gecески